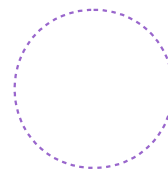

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SLASKÁ

SCHVALOVACIA DOLOŽKA
SCHVALUJÚCI ORGÁN: OBEC SLASKÁ
Č. UZNES.: 38/2019 ZO DŇA 13.06.2019

.....
MGR. DANIEL GELIEN, STAROSTA

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE SLASKÁ - ČISTOPIS

Obstarávateľ:

Obec Slaská

Poverený obstarávaním:

Ing. arch. Karol Ďurenec

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD (reg. č. 335)

Spracovateľ:

CITYPLAN, s.r.o.

www.cityplan.eu

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

september 2017

schválené: 13. 06. 2019

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	6
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním.....	7
1.4 Zoznam východiskových podkladov.....	7
2. Riešenie územného plánu.....	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	14
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia	19
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	20
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	25
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	29
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území.....	37
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba	
2.7.4 Rekreácia	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	42
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.....	42
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	44
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	46
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	49
2.12.1 Doprava	

2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	63
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	67
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	68
2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepôdohospodárske účely.....	68
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	71
3. Závazná časť riešenia.....	73
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.....	73
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	84
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	84
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	85
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	86
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	87
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	89
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov...89	
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	92
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	93
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	93
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	93

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierkach 1: 2880 (výkres č. 2), 1: 10 000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 2 880 (výkres č. 4)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia – v mierke 1: 2 880 (výkres č. 5)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 6)
- Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepôdohospodárske účely, v mierke 1: 2 880 (výkres č. 7)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Pre územie obce Slaská bol spracovaný Územný plán obcí mikroregiónu Žiarske podhorie, ako spoločný územný plán obcí Lutila, Lovčica-Trubín, Slaská, Kosorín, Janova Lehota. Meniace sa požiadavky a nároky na funkcie územnoplánovacej dokumentácie a požiadavka dôslednejšieho prepracovania regulácie funkčného využívania a priestorového usporiadania územia predstavujú hlavné dôvody pre spracovanie nového územného plánu obce Slaská. Dôvodom je tiež požiadavka flexibilnejšej správy územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bola v prípade spoločného územného plánu zložitejšia.

Všeobecným dôvodom pre spracovanie nového územného plánu je potreba právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívmi pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja a pre zachovanie identity obce. Bolo tiež nutné zosúladiť zámery obce a iných subjektov s požiadavkami Územného plánu VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov. V poslednom období aj vďaka aktívnej rozvojovej politike miestnej samosprávy rastie v obci záujem individuálnych stavebníkov o výstavbu rodinných domov.

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Slaská je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v rozsahu katastrálneho územia obce, určenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území, pričom návrhové obdobie bolo stanovené do roku 2030.

Špecifické ciele rozvoja územia obce Slaská sú formulované nasledovne:

- navrhnuť optimálny spôsob územno-priestorovej organizácie a funkčného využívania územia
- overenie možností využitia v súčasnosti voľných (neurbanizovaných) území bezprostredne nadväzujúcich na zastavané územie obce predovšetkým pre rozvoj obytných funkcií
- stanovenie zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia a verejného technického vybavenia, ako aj ďalších zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Určenie problémov na riešenie

V rámci prieskumov a rozborov boli v riešenom území okrem potenciálov rozvoja identifikované aj negatívne javy – problémy, deficity a strety záujmov, ktoré je potrebné riešiť:

- ojedinele líniové dopravné závady na miestnych komunikáciách – nedostatočná šírka a stav vozovky
- stav peších chodníkov a absencia značených cyklistických trás v obci a okolí
- v obci nie je splašková kanalizácia, čo predstavuje riziko znečistenia vodného toku
- slabá ponuka občianskej vybavenosti a pracovných príležitostí v obci
- výskyt zosuvných území
- doposiaľ zachované objekty s tvaroslovnými prvkami ľudovej architektúry môžu byť ohrozené stavebným vývojom v obci
- prevaha monokultúr na lesných pozemkoch, zarastanie lúk a pasienkov náletovými drevinami

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Doterajší územný plán bol vypracovaný ako spoločný územný plán obcí mikroregiónu – Lutíla, Lovčica-Trubín, Slaská, Kosorín, Janova Lehota. Územný plán bol schválený Uznesením obecného zastupiteľstva v Lutíle č. 62/2007 zo dňa 25.10.2007, Uznesením Obecného zastupiteľstva v Slaskej č. 40/2007 zo dňa 29.10.2007, Uznesením Obecného zastupiteľstva v Kosoríne č. 8/2007 zo dňa 25.10.2007, Uznesením Obecného zastupiteľstva v Janovej Lehote č. 11/2007 zo dňa 13.12.2007, Uznesením Obecného zastupiteľstva v Lovčici-Trubíne č. 109-10/2007 zo dňa 25.10.2007. Spracovateľom bola Urbania Banská Bystrica (Ing. arch. Kováčová).

V obci Slaská a jej katastrálnom území územný plán vymedzil niekoľko rozvojových plôch pre rôzne etapy výstavby a pre rôzne funkčné využitie, najmä pre bývanie (plochy 1a, 1b, 1c), ako aj šport a rekreáciu (2a, 3a, 3b, 6). Ďalej bola navrhnutá vodná plocha (3c) a plocha pre výrobné služby (5). Časť navrhovaných rozvojových plôch možno považovať za naďalej aktuálnu – predovšetkým plochu 1a (bývanie) a menšie časti plôch 1b (bývanie) a 3a (rekreácia). Hlavným nedostatkom doterajšieho územného plánu obce je málo prepracovaná regulácia funkčného využitia pre nové rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, čo sťažuje rozhodovanie stavebného úradu. Ďalej možno konštatovať nesúlad medzi jednotlivými výkresmi grafickej časti, ktoré sa týkajú navrhovaného rozšírenia zastavaného územia (napr. v komplexnom výkrese sú zakreslené len lokality pre I. etapu výstavby).

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Navrhované riešenie je v súlade s cieľmi, deklarovateľnými v zadaní. Súčasne sleduje naplnenie požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní. Zadanie na územný plán obce Slaská bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Bolo posúdené Okresným úradom Banská Bystrica a následne ho schválilo obecné zastupiteľstvo uznesením č. 126/2016 zo dňa 3. 2. 2016.

1.4 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Krajinnookologický plán obce Slaská, 2015
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Slaská www.slaska.sk
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Program odpadového hospodárstva obce Slaská na roky 2011 – 2015
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023
- Rozhodnutie o umiestnení stavby „Slaská – Diely riešenie lokality pre IBV“, 20.2.2013
- Rozvojový program priorít verejných prác na roky 2015 až 2017
- Správa o stave životného prostredia SR v roku 2013, MŽP SR a SAŽP, 2014
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, MDVaRR 2014
- Územný plán obcí mikroregiónu Žiarske podhorie, Urbania, 2007
- Územný plán obce Lutilla, 2015
- Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé a má výmeru 1600,4 ha. Hustota osídlenia dosahuje 29 obyvateľov na km², čo je pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²) i priemeru za okres Žiar nad Hronom (92 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Handlová, k.ú. Kunešov – na severe
- k.ú. Kopernica – na východe
- k.ú. Lutíla – na juhu
- k.ú. Kosorín – na západe

Zastavané územie obce zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. V rámci katastrálneho územia má zastavané územie excentrickú polohu na jeho južnom okraji.

Geografický opis územia

Obec Slaská (okres Žiar nad Hronom, Banskobystrický kraj) leží v doline Slaského potoka v severovýchodnej časti Žiarskej kotliny, 10 km severozápadne od okresného mesta.

Reliéf

Podľa geomorfologického členenia Slovenska je riešené územie súčasťou sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie a celkov Žiarska kotlina a Kremnické vrchy – podcelku Kunešovská hornatina.

Obec Slaská leží v Žiarskej kotline, ktorá predstavuje tektonickú depresiu obkolesenú vulkanickými útvarmi výbežkov pohorí Vtáčnik (1 346 m n.m.), Kremnické vrchy (Suchá Hora 1 232 m n.m.) a Štiavnické vrchy (Sitno 1 010 m n.m.). Žiarska kotlina má rozlohu 109 km². Rieka Hron v nej vytvorila tri terasy: najvyššia je asi 50 – 60 m, stredná 20 – 25 m, spodná približne 5 – 10 m nad hladinou Hrona. Kotlina vznikla v neogéne a mocnosť sedimentárnej výplne v jej centrálnej časti výrazne prevyšuje 1 000 m. Má hladko modelovaný pahorkatinový reliéf. Oproti okrajovým pohoriam je ohraničená tektonicko-zlomovými líniami.

Samotné zastavané územie obce Slaská sa rozprestiera na severnom výbežku kotliny a čiastočne na južnom úpätí Kremnických vrchov. Z hľadiska geomorfológie sa v katastrálnom území vyskytujú nasledovné typy reliéfu:

- reliéf kotlinových pahorkatín s úvalinovými dolinami a úvalinami nížinných pahorkatín – južná časť katastrálneho územia
- vrchovinový až hornatinový reliéf – severná časť katastrálneho územia

Horninové prostredie a pôdy

Z hľadiska členenia geologických jednotiek (Vass a kol., 1986) sa riešené územie nachádza v pásme vnútrohorských paniev a kotlín, zóne vnútorných kotlín, v jednotke Žiarskej kotliny.

Riešené územie patrí k západokarpatskému vulkanickému oblúku. Žiarska kotlina leží v stredoslovenských neogénnych vulkanických útvaroch. Predstavuje tektonickú depresiu medzi okolitými pohoriami. Jej výplň tvoria mocné súvrstvia tufitov, ílovcov a zlepencov. Na okraji kotliny, medzi Lutilou a Starou Kremničkou, sa vyskytujú limnokvarcity, ktoré vznikli vyvrážením z hydrotermálnych prameňov pri doznievaní ryolitovej fázy sopečnej činnosti. Okolité pohoria sú vybudované z ryolitov, andezitov a čadičov.

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú horninové komplexy neogénu a kvartéru. Neogénne sedimenty Žiarskej kotliny predstavujú súvrstvie jazerného typu miocén-pliocénneho veku. Ide o veľmi pestrý litologický komplex s nepravidelným striedaním vrstiev tufitov, siltovcov, ílov, ílovcov a slabo spevnených pieskovcov a ojedinele aj zlepencov. V íloch a ílovcoch sa lokálne nachádzajú tenké sloje lignitu a vrstvy uhoľných ílov.

Okraje kotliny sú tvorené tortonskými až sarmatskými andezitmi, na juhu vystupujú sarmatské ryolity. Po ukončení ryolitového vulkanizmu nastalo v kotline rýchle klesanie, počas ktorého sa usadilo súvrstvie ílov, tufitov, piesčitých tufitov, pieskov a zlepencov. V pliocéne pokračoval vulkanizmus výlevmi bazaltov a bazaltoidných andezitov. V období kvartéru sa uplatnila hlavne erozívno-sedimentačná činnosť vodných tokov, ktoré zanechali svoje sedimenty vo forme terasových stupňov a náplavových kužeľov. Na povrchu sú zastúpené hlinami a ílmi stredne až vysokoplastickými a v ich podloží štrkami s prímiesou jemnozrnej zeminy a hlinitými štrkami, ojedinele i piesčitými štrkami. Rozsiahle sú výskyty najmä hlinitých svahovín. V hornatých častiach je kvartér nepatrný (hlinito-kamenité sutiny, svahové hliny, hlinito - štrkové náplavy potokov).

Z hľadiska pôdnych typov v riešenom území dominujú kambizeme, ktoré sa líšia najmä z hľadiska pôdotvorného substrátu.

Hydrologické pomery

Hydrologicky riešené územie patrí do povodia rieky Hron. Patrí k veľkým slovenským riekam – predstavuje tok II. rádu s celkovou dĺžkou 284 km a plochou povodia 5464,5 km². Pre Hron je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku s vysokou vodnosťou vo februári až apríli a s minimálnymi vodnými stavmi v septembri. Výrazné podružné

zvýšenie sa prejavuje koncom jesene a začiatkom zimy. Hron má hydrologické číslo povodia 4-23-04-084, priemerný dlhodobý ročný prietok je 46 m³/s.

Katastrálnym územím obce Slaská preteká Slaský potok a jeho drobné prítoky – Blatište, Brestovský potok, Andulka, Kraviarsky potok. Slaský potok preteká aj samotným zastavaným územím obce. Vodohospodársky významné toky v riešenom území nie sú. Vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. OZ Banská Bystrica. Drobné vodné toky Triesky a Spišiakovo sú v správe Lesy SR, š.p., OZ Banská Bystrica.

Slaský potok (dĺžka 12,3 km) pramení v Kremnických vrchoch na južnej strane Guľatého vrchu v nadmorskej výške 875 m n.m., preteká aj obcou Slaská. Pokračuje smerom na juh a jeho tok sa potom rozdeľuje. Západný tok tečie juhozápadným smerom cez poľnohospodársky využívané plochy a ústi do Kosorínskeho potoka ako jeho ľavostranný prítok. Východný tok tečie smerom na juh cez poľnohospodársku pôdu a na okraji lesa sa z pravej strany vlieva do potoka Kopernica.

Vodné stavy tokov a ich prietoky kolíšu v priebehu roka v závislosti od klimatických pomerov. V dlhodobom priemere sú najvyššie vodné stavy a prietoky dosahované v mesiacoch február a marec v čase topenia snehov a minimá v septembri a októbri.

Hydrogeologické pomery

Podzemné vody sú v severnej časti k.ú. Slaská dopĺňané zo zrážok v pohorí Kremnické vrchy a v južnej časti podzemnými vodami zo Slaského potoka a zo zrážok. Celé katastrálne územie patrí do povodia rieky Hron, pričom prevládajú procesy odnosu nad akumuláciou a dochádza k rýchlemu odtečeniu vody do nižších polôh.

Z hľadiska hydrogeografickej regionalizácie Slovenska sa v území vyskytujú dva regióny vyjadrujúce priestorové zákonitosti v zásobách podzemných vôd. Popri vodných tokoch je to región pórovitých vôd riečnych nív, nízkych riečnych terás a náplavových kuželov so zásobou podzemných vôd 2,6 – 4 l/s. Ostatné územie sa vyznačuje vrstevnatými až vrstevnato-puklinovými vodami so zásobou cca 4 l/s.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd.

Klimatické pomery

Teplota vzduchu je jedným z určujúcich činiteľov pre celkový ráz územia a je ovplyvňovaná zemepisnou šírkou, nadmorskou výškou a orografickými pomermi. Tieto parametre sú v riešenom území premenlivé, čo má za následok značné klimatické rozdiely medzi hornatou časťou a najnižšie položenými časťami územia. Región je klimaticko-geograficky na rozhraní kotlinovej a horskej klímy.

Katastrálne územie obce Slaská spadá do mierne teplej klimatickej oblasti (M) a dvoch okrskov:

- M6 – mierne teplý, vlhký, vrchovinový (južná časť)
- M7 – mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový (severná časť)

Žiarska kotlina zasahuje do riešeného územia len svojím severným výbežkom. Priemerná ročná teplota kotliny sa pohybuje od 7,5 °C do 8,1 °C. Najchladnejší mesiac býva január s priemernou teplotou cca – 3,0 °C. Najteplejším mesiacom býva júl s priemernou teplotou okolo 18,0 °C. Žiarska kotlina je teplejšia a suchšia ako priľahlé horské oblasti. Uzavretá Žiarska kotlina sa vyznačuje chladnejšou zimnou mikroklimou oproti vyššie položeným horským oblastiam, čo vytvára zimnú teplotnú inverziu.

V priemere sa za rok v Žiarskej kotline vyskytuje 55 – 62 letných dní, keď maximálna teplota vzduchu dosahuje 25°C a viac a 10 – 12 tropických dní, keď teplota vzduchu dosahuje 30°C a viac. Priemerná ročná suma slnečného svitu dosahuje 1600 – 1700 hodín.

Žiarska kotlina má mierne vlhkú klímu. Vlhkosť prinášajú tlakové níše od západu na východ. Podstatný vplyv na úhrn zrážok má nadmorská výška a reliéf. Priemerné ročné úhrny zrážok dosahujú v Žiarskej kotline 700 – 750 mm. Najväčší úhrn zrážok je v období začiatku leta (jún). Najväčší počet zrážkových dní majú mesiace máj, jún, november a december. Prevládajúce množstvo zrážok spadne v teplom polroku.

Veterné pomery sú ovplyvňované okolitými pohoriami. Prevládajúce vetry vanú z juhu a severozápadu. Priemerná ročná rýchlosť vetra na stanici Žiar nad Hronom je 1,8 m/s. Na bezvetrie pripadá až tretina dní v roku. Kotlina sa vtedy zle prevetráva. Vznikajú inverzné situácie, ktoré vytvárajú predpoklady pre negatívne pôsobenie exhalátov.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Žiar nad Hronom

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
8,1	-3,0	-0,7	3,3	6,8	13,5	17,0	18,2	17,3	13,4	8,5	3,9	-0,7

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Žiar nad Hronom

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
650	44	38	38	47	65	77	63	71	56	42	55	54

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Častosť smerov vetra v % – stanica Žiar nad Hronom

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezv.
9,5	2,6	6,1	6,0	13,4	7,3	8,9	10,1	30,5

Zdroj: SHMÚ

Vegetácia

Podľa fytogeografického členenia patrí územie do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), do obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slovenské stredohorie a podokresu Vtáčnik.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – predstavujú južnú časť riešeného územia v Žiarskej kotline. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaioides*).
- bukové a jedľovo-bukové lesy (*F – Dentario glandulosae-Fagetum*) – táto jednotka tvorí podstatnú časť riešeného územia. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).
- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – nachádza sa len v podobe jedného ostrovčeka na rozhraní kotliny a Kremnických vrchov. Reprezentovaný je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallum odoratum*)
- javorovo-lipové lesy v nižších polohách (*Jt – Tilio-Acerion*) – tvoria malý ostrovček na severnom okraji katastrálneho územia. Lesné spoločenstvá tvoria javor mliečny (*Acer platanoides*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), a byliny ako mesačnica trváca (*Lunaria rediviva*), netýkavka nedotklivá (*Impatiens noli-tangere*)

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy sa zachovali vo vyššie položených častiach katastrálneho územia, inde boli nahradené poľnohospodárskou pôdou, prevažne lúkami a pasienkami.

Druhové zloženie lesa je v súčasnosti charakteristické monokultúrami porastov buka a smreka. Najmä smrek netvorí hlavnú prirodzenú zložku lesných spoločenstiev daného územia, napriek tomu sa tu hojne vyskytuje. Hlavne od juhozápadu sem prenikajú panónske, teplomilné suchomilné druhy a prelínajú sa s karpatskými druhmi. Vzhľadom na geologické zloženie sa vyskytuje viac kyslomilných druhov, vápnomilné sú zriedkavejšie.

Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie buk (54,98%) a smrek (29,63%). Viac ako 1%-ný podiel majú ďalej javor (4,32%), dub (3,45%), hrab (2,84%), jedľa (1,82%), smrekovec (1,42%), borovica (1,01%). Lesné plochy majú výmeru 994 ha, t.j. 62,1 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Z celkovej výmery lesa predstavujú hospodárske lesy 96%, zvyšok výmery pripadá na ochranné lesy.

Drevinová skladba nelesnej drevinovej vegetácie na trvalých trávnych porastoch je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Krovinné formácie sú tiež situované na nevyužívaných miestach, pozdĺž poľných ciest, na svahoch, v terénnych stržiaciach alebo rastie ako líniová zeleň aj pri menších prítokoch. Na zložení krovinnej vegetácie sa uplatňujú druhy ako ruža šípová (*Rosa canina*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), javor poľný (*Acer campestre*), ostružina černicová (*Rubus fruticosus*), baza čierna (*Sambucus nigra*). Vyskytujú sa aj úzke pásy mezofilných krovín, v ktorých dominuje trnka (*Prunus spinosa*), častými bývajú ruža šípová (*Rosa canina*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), ostružiny (*Rubus sp.*), baza čierna (*Sambucus nigra*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*).

Spoločenstvá stepného typu sa v riešenom území vyskytujú v južnej časti katastrálneho územia, pričom vytvárajú rozsiahle pôdne celky. Nad obcou Slaská sa doposiaľ zachovali relatívne pestré kosené lúčne porasty patriace do zv. *Arrhenatherion*. Ich druhová skladba odpovedá danej fytoecologickej jednotke, prítomné sú však aj viaceré teplomilné druhy. Na floristickej skladbe sa podieľajú nasledovné druhy: ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), psinček obyčajný (*Agrostis tenuis*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), kostravy (*Festuca pratensis*, *F. cf. pseudovina*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), lipkavec syridlový (*Galium verum*), štrkáč menší (*Rhinanthus minor*), bedrovník lomikameňovitý (*Pimpinella saxifraga*), štiav lúčny (*Acetosa pratensis*), kozinec sladkohorký (*Astragalus glycyphyllos*), zvonček konárstý (*Campanula patula*), klinček slzička (*Dianthus deltoides*), púpavovce (*Leontodon autumnalis*, *L. hispidus*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*) a ďalšie.

Teplomilné svahové trávno-bylinné spoločenstvá sú situované na južne až juhovýchodne orientovaných svahoch, na severovýchod od zastavaného územia obce. Ide o teplomilnú stráň, ktorá je aj na tomto mieste ohrozená sukcesiou teplomilných krovín šíriacich sa z okolitých lesných porastov. Na ploche sa uplatňujú: ranostaj pestrý (*Coronilla varia*), smolnička obyčajná (*Steris viscaria*), ruman farbiarsky (*Anthemis tinctoria*), kručinka farbiarska (*Genista tinctoria*), tunika prerastená (*Petrorhagia prolifera*), šedivka sivá (*Berteroa incana*), túžobník obyčajný (*Filipendula vulgaris*), šalvia praslenatá (*Salvia verticillata*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), divozel rakúsky (*Verbascum austriacum*), jahoda lesná (*Fragaria vesca*), hrdobarka obyčajná (*Teucrium chamaedrys*), rozchodník väčší (*Sedum maximum*), rozchodník prudký (*Sedum acre*), deväťorník peniažtekový (*Helianthemum nummularium*), klinček kartuziánsky (*Dianthus carhusianorum*), silenka obyčajná (*Silene vulgaris*), ďatelina alpínska (*Trifolium alpestre*) a

iné. Trvalé trávne porasty majú plochu 426,79 ha a predstavujú 26,7 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda má relatívne nevýznamný podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy, ako aj na celkovej výmere katastrálneho územia. Nachádza sa len v južnej časti riešeného územia. Orná pôda má výmeru 36,5 ha, t.j. 2,3 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter. Značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 16,8 ha (1 % výmery katastrálneho územia). Drevinová vegetácia sa nachádza na verejných priestranstvách – pri nákupnom stredisku, na križovaní komunikácií a rozšíreniach niektorých ulíc a ako sprievodná vegetácia pri Slaskom potoku. Drevinová skladba výsadby verejnej zelene je rôznorodá – tvorí ju smrek, borovica, jedľa, tuja, pagaštan, lipa, dub, breza, ako aj ovocné dreviny – jabloň, orech.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Slaská

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	365601
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	168099
ovocné sady	0
trvalé trávne porasty	4267928
lesné pozemky	9939920
vodné plochy	47671
zastavané plochy a nádvorja	261995
ostatné plochy	952794
spolu – k.ú.	16004008

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a prírodných, kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
- 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
- 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

V oblasti hospodárstva

- 2.1.2 podporovať prednostné využívanie existujúcich priemyselných a poľnohospodárskych areálov formou ich rekonštrukcie, revitalizácie a zavádzaním nových technológií, šetriacich prírodné zdroje, ktoré znížia množstvo vznikajúcich odpadov a znečisťovanie životného prostredia, prípadne budú odpady zhodnocovať
- 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
- 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
- 2.2.8 vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného chovu hospodárskych zvierat
- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia

- 2.3.4 ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody (predmet ochrany v danom území)
- 2.3.5 rešpektovať chránené ložiskové územia, ložiská nevyhradených nerastov a určené dobývacie priestory na území Banskobystrického samosprávneho kraja, s možnosťou ich revízie ak boli spresnené ich bilančné zásoby.
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.2 udržiavať a skvalitňovať podmienky a vybavenosť pre krátkodobú vnútromestskú a prímestskú rekreáciu:
 - 3.2.3 podporovať vytváranie pohybových, relaxačných a vedomostno-poznávacích aktivít v záujmových územiach miest
- 3.4 rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu:
 - 3.4.1 zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia
 - 3.4.2 nové zariadenia a služby v lokalitách rekreácie a cestovného ruchu mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať prednostne do už zastavaných lokalít
 - 3.4.3 priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity
- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny
- 3.21 Podporovať rozvoj krátkodobej a prímestskej rekreácie obyvateľov mestských sídiel

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.5 rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.7 uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
 - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
 - 4.7.2 zákonom o lesoch
 - 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty)
- 4.8 zosúladať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry s prvkami ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť ich vhodným trasovaním, prípadne budovaním funkčných ekoduktov
- 4.9 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov
- 4.14 Podporovať dobývanie nerastov len v území, na ktorom v súvislosti s dobývaním nedôjde k negatívnym sociálnym dopadom. V rámci využitia ložísk nerastov nepripustiť na území Banskobystrického kraja použitie technológie kyanidového lúhovania pri ich spracovaní, úprave a zušľachťovaní.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.4 Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:
- 5.4.5 podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja
- 5.5 Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.12 Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.9 rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí
- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území

- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.6.2 v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.3.1 rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím
- 8.3.4 podporovať vytvorenie siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti a starostlivosti o dlhodobo chorých a zdravotne ťažko postihnutých

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.
- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

Závazná časť Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrického kraja je záväzným podkladom pre riešenie Územného plánu obce Slaská.

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia

Obec Slaská patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Žiar nad Hronom a Banskobystrického kraja. Okres Žiar nad Hronom má rozlohu 518 km² a 47 800 obyvateľov. Obec Slaská sa nachádza 10 km severne od okresného mesta. V okruhu do 35

km sa nachádzajú ďalšie mestá: Handlová (17 km), Kremnica (28 km), Žarnovica (30 km), Zvolen (34 km), Prievidza (34 km).

Žiar nad Hronom je spádovým mestom pre obyvateľov obce z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami. Má funkciu centra osídlenia regionálneho vyššieho významu a plní tiež niektoré funkcie nadregionálneho významu vo vedecko-výskumnej základni strojárskej a hutníckej výroby. Majú tu sídlo zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (administratíva, stredné školy, nemocnica s poliklinikou).

Obec Slaská leží mimo ťažísk osídlenia a sídelných osí, v relatívnej blízkosti však prebieha jednak pohrónská rozvojová sídelná os celoštátneho významu Brezno – Banská Bystrica – Zvolen – Žiar nad Hronom – Žarnovica – Nitra – Bratislava a tiež komunikačno-sídelná rozvojová os Žiar nad Hronom – Prievidza. V blízkosti sa križujú dva medzinárodné cestné ťahy, ktoré kopírujú uvedené sídelné osi: E58 / E571 (Rakúsko) – Bratislava – Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom – Zvolen – Lučenec – Košice – (Ukrajina) a E572 (ČR) – Trenčín – Prievidza – Žiar nad Hronom.

Obec Slaská je súčasťou mikroregiónu Žiarske Podhorie. Podľa počtu obyvateľov sa zaraďuje medzi malé obce. Mikroregión predstavuje geograficky prirodzene vymedzené územie Žiarskej kotliny. Pozostáva z obcí Slaská (482 obyv.), Lutila (1334 obyv.), Kosorín (417 obyv.), Lovčica-Trubín (1537 obyv.) a Janova Lehota (882 obyv.).

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrický kraj obec Slaská nemá v sídelnej hierarchii významnejšiu úlohu. Od 70. rokov 20. storočia bola obec Slaská súčasťou spádového územia strediska obvodného významu – mesta Žiar nad Hronom. Obec ani v súčasnosti nemá vlastné spádové (záujmové) územie, ale je súčasťou spádového územia Žiaru nad Hronom.

Z hľadiska riešenia záujmového územia v územnom pláne obce Slaská je preto relevantné len naznačenie väzieb na okolité obce mikroregiónu Žiarske podhorie – najmä obce Lutila, Kosorín. Tieto medzisídelné väzby sa týkajú predovšetkým koordinácie technického vybavenia (systém zásobovania pitnou vodou) a riešenia cyklotrás.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia početnosť miestnej populácie kontinuálne mierne rástla z úrovne 450 obyvateľov až na 700 obyvateľov v roku 1940. Druhá svetová vojna spôsobila pokles populácie, ktorý bol len dočasný a v roku 1961 obec dosiahla historicky najvyšší počet obyvateľov – 722. Potom však bol rast vystriedaný dlhým obdobím poklesu. Obyvateľstvo sa za podpory masívnej bytovej výstavby od 70. do konca 80. rokov 20. storočia sťahovalo do dynamicky sa rozvíjajúcich priemyselných centier, za podpory masívnej bytovej výstavby. Do roku 1991 poklesol počet obyvateľov obce Slaská na 490 obyvateľov. V ďalších dvoch desaťročiach sa pokles zmierňuje, ale úplne sa nezastavil. Až v posledných rokoch sa počet obyvateľov stabilizoval, čo môže predstavovať náznak obratu dlhodobého trendu. K 31.12. 2014 mala obec Slaská 467 obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	450
1880	479
1890	475
1900	551
1910	646
1921	637
1930	640
1940	700
1948	573
1961	722
1970	641
1980	579
1991	490
2001	470
2011	466

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Populačný rast z posledných rokov pochádza výlučne z migrácie. V sledovanom období rokov 2007 – 2013 sa bilancia prirodzeného pohybu vyznačovala silným prirodzeným úbytkom – na 29 narodených pripadlo 48 zosnulých. Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore. Naopak, migračná bilancia bola výrazne pozitívna – v sledovanom období sa do obce prisťahovalo 102 obyvateľov, odsťahovalo sa len 76 obyvateľov, t.j. počet prisťahovaných bol 1,34 násobne vyšší ako počet odsťahovaných. Obec by mohla aj naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najvýraznejší v blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie. V prípade obce Slaská však ide hlavne o výsledok aktívnej rozvojovej politiky obce.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Podľa všeobecnej interpretácie až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Tento ukazovateľ v roku 2001 dosahoval pomerne nepriaznivú hodnotu – 87. Ide teda o regresívny typ populácie.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejaví aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2011
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	466
z toho muži	231
z toho ženy	235
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	65
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	326
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	75

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Vývoj počtu narodených, zosnulých, prihlásených a odhlásených v r. 2007-2014

Rok	narodení	zosnutí	prihlásení	odhlásení	bilancia	Počet obyvateľov k 31.12.
2007	3	7	6	7	-5	470
2008	3	9	38	6	+26	496
2009	5	9	5	12	-11	485
2010	3	5	8	17	+11	474
2011	9	8	17	19	+7	473
2012	3	4	14	7	+6	479
2013	3	6	14	8	+3	482
2014	5	3	1	18	-15	467
Spolu	34	51	103	94		

Zdroj: ŠÚSR

Doterajší územný plán mikroregiónu prognózoval do roku 2015 zníženie počtu obyvateľov obce Slaská na 450 obyvateľov a do roku 2030 na 430 obyvateľov. Aktuálny vývoj v posledných rokoch však tento trend nepotvrďuje. V budúcnosti predpokladáme ďalšie posilňovanie suburbanizačných tendencií a presun časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí. Do roku 2030 prognózuujeme nárast počtu obyvateľov obce Slaská

v dôsledku pozitívnej migračnej bilancie na 500 – 550 obyvateľov. Kapacita nových rozvojových plôch počíta s vzrastom počtu obyvateľov obce na 524.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry. Pristťahovanie mladších vekových skupín vo fertilmom veku by pre obec malo pozitívny prínos z hľadiska omladenia populácie a zvýšenia jej reprodukčnej vitality.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 95,3% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). K rómskej národnosti sa prihlásilo 4,5% obyvateľov.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje priemerné hodnoty. 73,8% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	rómska	iná	nezistená
	403	1	19	0	43

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka- tolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	344	2	0	59	61

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti podpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov (46,1%) je nižšia v dôsledku vysokého podielu poproduktívnej zložky obyvateľstva.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo. V dôsledku

reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 94 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 90 obyvateľov. Nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo), kde pracuje len 8 obyvateľov.

Počet pracovných príležitostí v obci nenapĺňa dopyt po pracovných príležitostiach. Za prácou odchádzalo 155 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 72%. Zo zamestnanej zložky ekonomicky aktívneho obyvateľstva väčšina odchádza za prácou najmä do Žiaru nad Hronom, v menšej miere aj do iných miest. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	215
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	46,1
- pracujúci (okrem dôchodcov)	155
- pracujúci dôchodcovia	4
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	7
- nezamestnaní	55
- študenti	22
- osoby v domácnosti	1
- dôchodcovia	121
- príjemcovia kapitál. príjmov	2
- iná a nezistená	29

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Návrh v riešenom území nevymedzuje nové plochy pre výrobu. Odporúča však opätovné využitie bývalého hospodárskeho dvora pre výrobné funkcie, vrátane nepoľnohospodárskej (remeselnej) výroby. Ďalej sa predpokladá, že nové pracovné miesta budú vznikať v službách, vrátane cestovného ruchu. Tieto aktivity navrhované riešenie umožňuje, no presný počet nových pracovných miest nie je možné vyčíslit. Pre výpočty kapacít verejného technického vybavenia sa uvažuje so vznikom cca 30 nových pracovných miest. Väčšina obyvateľov bude za prácou naďalej odchádzať do okolitých miest.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Zástavba obce Slaská vznikala ako hromadná dedina. Rozkladá sa okolo potoka, v pomerne náročnom teréne. Pôvodné centrum obce tvorí historické námestie rozšíreného ulicového typu, so severojužnou orientáciou. Hlavnú kompozičnú os predstavuje Slaský potok a jeho údolie, v ktorom sa kryštalizovala pôvodná zástavba. Hlavné uzlové prvky kompozície tvorí historické námestie a kostol. Dominantné priestorové pôsobenie kostola je umocnené opevnením i polohou na návrší.

Ďalším uzlovým priestorom, okolo ktorého sa sformovalo nové centrum obce s občianskou vybavenosťou, vzniklo pri ceste III. triedy. Je v podstate rozšírením uzlového priestoru pri kostole. Časť zástavby na hlavnej kompozičnej osi vymedzujeme ako centrálnu zónu obce. Ide o zástavbu v geometrickom ťažisku urbanistickej štruktúry, na hlavnej kompozičnej osi. V centrálnej zóne obce odporúčame koncentrovať zariadenia občianskej vybavenosti a dotvoriť verejné priestranstvá. Z hľadiska zachovania identity obce je potrebné zachovanie charakteristickej urbanistickej štruktúry a pôdorysnej stopy historického námestia.

Navrhovaná koncepcia rešpektuje hlavnú kompozičnú os a súčasne posilňuje priečnu kompozičnú os, ktorú zvýrazní situovanie nových rozvojových plôch na severovýchodnom a severozápadnom okraji obce. Novou výstavbou sa zachová, resp. podporí kompaktný pôdorys zastavaného územia – rozvojová plocha č. 2 vyplní medzeru v zastavanom území. V existujúcej urbanistickej štruktúre tiež navrhujeme zastavať nevelký počet voľných prieluk, čím sa dosiahne vytvorenie kontinuálneho uličného priestoru. Osobitne pri výstavbe v najrozsiahlejšej rozvojovej ploche č. 1 je výstavbu vhodné realizovať postupne tak, aby nevznikali samostatné enklávy nespojené so zastavaným územím, t.j. zastavovať najskôr parcely nadväzujúce na existujúce zastavané územie.

Koncepciu priestorového formovania zástavby okrem kompozičných zámerov podmienili limity prírodného charakteru (topografické pomery, vodný tok, zosuvné územia, chránené biotopy) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, koridory technickej infraštruktúry), ktoré návrh riešenia zohľadňuje.

V urbanisticko-architektonickej štruktúre obce sa zachovali objekty tradičnej ľudovej architektúry zo začiatku 20. storočia. V 2. tretine 20. storočia sa začali do sídelnej štruktúry obce začleňovať domy na štvorcovom pôdoryse a s valbovou alebo stanovou strechou a od 70. rokov 20. storočia aj 2-podlažné objekty s podkrovím a sedlovou strechou, so štítom orientovaným do ulice. Výšková úroveň zástavby je zväčša jednopodlažná. Dominantným priestorovým pôsobením sa okrem kostola vyznačujú aj novšie objekty nákupného strediska, kultúrneho domu a bytový dom.

Za účelom zachovania vidieckeho charakteru zástavby a jej konzistentnosti je regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i novú zástavbu. Dve nadzemné podlažia povoľuje v regulačných blokoch B1, V1, inde je prípustné len jedno

nadzemné podlažie. Vzťahuje sa to aj na zástavbu v najstaršej časti obce s vyšším podielom objektov s pamiatkovými a historickými hodnotami (regulačný blok B2).

Na prekrytie rodinných domov sa odporúčajú šikmé (sedlové, pultové alebo stanové strechy) so sklonom od 35° do 50°. Oplotenie pozemkov rodinných domov by malo byť priehľadné, výška nepriehľadnej časti oplotenia v uličnej fronte by nemala presiahnuť 1,2 m.

Intenzita využitia, meraná koeficientom zastavanosti uličných blokov, výrazne kolíše. Novšia zástavba je na menších pozemkoch s výmerou menej ako 1000 m², s minimálnymi záhradami, najväčšiu výmeru majú záhrady prislúchajúce k objektom v staršej zástavbe. Pre navrhovanú zástavbu rodinných domov odporúčame, aby súvislá zastavaná plocha jedného objektu neprekročila 250 m². Odporúčaná šírka pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy je 16 až 20 m. Optimálna výmera pozemkov samostatne stojacich rodinných domov je od 600 do 1500 m². V obytnom území odporúčame zastavať maximálne 40% výmery pozemkov (odporúčaný regulatív maximálnej intenzity využitia).

2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf je vertikálne členitý na relatívne malej ploche. Prechádza z pahorkatinného reliéfu až po vrchovinu. Jeho pestrosť vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Reliéf sa uplatňuje ako výrazný prvok podporujúci priestorové pôsobenie urbanistickej štruktúry a jej jednotlivých prvkov. Z vyvýšených častí obce – od kostola alebo z úpäť svahov na okrajoch obce sú atraktívne pohľady na obec i okolitú krajinu. Jednoznačnou krajinnou dominantou sú Kremnické vrchy.

V krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. Zachovať by sa mali tradičné krajinárske štruktúry – záhumienky, trvalé trávne porasty v kontakte so zastavaným územím. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentuje poľnohospodárska pôda. Rušivo pôsobiace prvky v samotnom riešenom území predstavuje len schátraný hospodársky dvor a koridory nadzemných elektrických vedení vyšších napätí 400 kV a 110 kV.

V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zeleni. Ako nezastavateľné plochy sídelnej zelene je definovaná plocha cintorína a príhľadného parku pri kostole a nákupnom

stredisku. Túto plochu navrhujeme revitalizovať a skvalitniť parkové úpravy, napr. aj formou architektonicko-krajinárskej súťaže. V navrhovaných uliciach vyššieho významu sa požaduje výsadba líniovej zelene.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické hodnoty sú odrazom stáročného vývoja obce. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1454. Patrila ostrihomskému arcibiskupstvu, od roku 1776 banskobystrickému biskupstvu. V rokoch 1571-73 mala 3 porty, v roku 1601 52 domov a sladovňu, v roku 1715 mlyn, krčmu a 38 daňovníkov, z toho 3 remeselníkov, v roku 1828 69 domov a 475 obyvateľov. V 17. storočí sa tu varilo pivo. V 19. storočí postavili parný mlyn.

Na území obce Slaská sa nachádza nehnuteľná národná kultúrna pamiatka evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu – r.k. kostol sv. Havla s opevnením (č. ÚZPF 1264/1), gotický z konca 15. storočia a bašta opevnenia kostola (č. ÚZPF 1264/2), renesančná zo 17. storočia. Pri novej výstavbe je potrebné rešpektovať dominantné priestorové pôsobenie kostola, ako aj priehľady na kostol zo zastavaného územia obce a od obce Kosorín.

V zmysle § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) - základná ochrana kultúrnej pamiatky: „V bezprostrednom okolí národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP. Bezprostredné okolie NKP je priestor v okruhu desiatich metrov od NKP, desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak NKP je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je NKP aj pozemok.“

V obci sa nachádzajú aj ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- kríž kovaný – pred kostolom
- liatinové kríže na cintoríne
- prícestná kaplnka klasicistická zo začiatku 19. storočia (severovýchodne nad obcou)
- plastika Madony baroková z pol. 18. storočia
- drevený kríž pri dome č. 57
- božie muky – murované
- sýpky dvojpodlažné
- domy s typickými znakmi ľudovej architektúry, resp. znakmi nemeckého kamenného domu (štítý, výzorníky, tektonika fasád, nika, tvaroslovie okien)

V katastrálnom území Slaská sú evidované archeologické náleziská, prvá písomná správa o obci je z roku 1454, v Žiarskej kotline sú evidované nálezy z doby bronzovej a staršieho halštatu, preto nie je možné vylúčiť, že počas zemných a výkopových prác pri stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti môže dôjsť k zásahu do archeologických situácií a nálezov súvisiacich s historickým vývojom obce:

- V zmysle § 36 ods. 2 pamiatkového zákona: „Pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41 ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad. Žiadosť obsahuje majetkovo-právne údaje a špecifikáciu zamýšľaného zásahu do terénu.
- V zmysle § 36 ods. 3 pamiatkového zákona: „Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov. Krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.“
- stavebník / investor v každej etape vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada vyjadrenie k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezisk

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby je definovaný regulatív maximálnej výšky zástavby.

Regulatív maximálnej výšky zástavby určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej strechy s max. 1 využiteľným podkrovným podlažím. Regulatív je stanovený len pre zastavané územie a územie s predpokladom lokalizácie zástavby; neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysieláčov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Tab.: Prehľad regulatívov priestorového usporiadania podľa regulačných blokov

Označenie regulačného bloku	Maximálna výška zástavby
B1	2 NP
B2	1 NP
C1	2 NP
R1	1 NP
R2	1 NP
R3	1 NP
V1	2 NP
V2	1 NP
Z1	–

Charakter regulatívov priestorového usporiadania majú ďalej odporúčaný regulatív maximálnej intenzity využitia a odporúčané architektonické regulatívy tvaru striech a oplotenia pozemkov, ktoré sú uvedené v kapitole 2.5.1 Konceptia kompozičného formovania sídla.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Slaská plní primárne obytnú funkciu a obytné územie má hlavný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. Výrobné územie predstavuje hospodársky dvor, situovaný severne od obce. Súčasnú funkčnú zónovú obce v návrhu v plnej miere rešpektujeme. Potrebne je zdôrazniť nutnosť dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie. Predpokladá sa tiež obohatenie spektra občianskej vybavenosti (predovšetkým komerčných prevádzok obchodu a služieb) v centrálnej zóne obce.

Navrhované riešenie počíta predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch a prieluk pre výstavbu rodinných domov sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojových potenciálov obce a udržanie jej životaschopnosti. Navrhované riešenie a rozsah rozvojových plôch v zásade vychádzajú z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie. Nové plochy pre bývanie sa navrhujú umiestniť predovšetkým na severozápadný a severovýchodný okraj obce.

Pre výrobné aktivity odporúčame revitalizovať existujúci výrobný areál – bývalý hospodársky dvor s možnosťou jeho využitia aj pre nepoľnohospodársku výrobu a sklady. Počíta sa aj s rozšírením areálu zimoviska pri ceste do Kosorína.

Športový areál sa zachová v súčasnej podobe, športovo-rekreačné aktivity v krajine sa budú koncentrovať v Slašťanskej doline (individuálna chatová rekreácia, cykloturistika, beh na lyžiach a iné špecifické formy rekreácie).

Nové rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém. Navrhovaná uličná sieť bude tvoriť ucelené okruhy a prepojí sa s existujúcou uličnou sieťou vo viacerých bodoch.

Významným faktorom podmieňujúcim navrhovanú koncepciu boli predovšetkým limity prírodného charakteru (svahy vrchoviny, vodné toky, významné biotopy, zosuvné územia, kvalitná poľnohospodárska pôda). Tieto limity boli v návrhu rešpektované.

Určenie funkčných územných zón

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich funkčných územných zón:

- obytné územie
- zmiešané územie
- výrobné územie
- rekreačné územie

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	funkčná územná zóna
1	4,60	obytné územie
2	0,77	obytné územie
3	0,74	obytné územie
4	1,74	výrobné územie
5	0,09	rekreačné územie
6	0,36	rekreačné územie

Do obytného územia sa zaraďuje nielen prevažná časť zastavaného územia, ale aj väčšina nových rozvojových plôch pre jeho rozšírenie. Ide o plochy, ktoré sú určené pre obytné stavby príslušné nevyhnutné vybavenie (základná občianska vybavenosť, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská).

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnej územnej zóne (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania

- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky regulácie – regulačné bloky (plochy s predpokladom lokalizácie zástavby, vrátane existujúcich zastavaných plôch) a krajinnoekologické komplexy (plochy bez predpokladu lokalizácie zástavby).

Uvedené priestorové celky regulácie sú v grafickej časti dokumentácie vymedzené hranicou a označené kódom.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie (B)

Obytné územie pozostáva z nasledovných regulačných blokov:

- B1: Bývanie v novšej zástavbe rodinných domov
- B2: Bývanie v pôvodnej zástavbe rodinných domov

Blok B1 tvorí novšia zástavba, ktorú tvoria zväčša rodinné domy postavené od 2. polovice 20. storočia. Predpokladá sa zachovanie existujúcej zástavby, ako aj rekonštrukcia (vrátane rozširovania, nadstavieb) rodinných domov. Je tu prípustné zastúpenie menších prevádzok základnej občianskej vybavenosti a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov, na vyznačených voľných prielukách. Ide o existujúcu zástavbu rodinných domov mimo jadrovej časti obce podľa vymedzenia v grafickej časti a o nové rozvojové plochy č. 1, 2, 3.

Blok B2 tvorí pôvodná zástavba, ktorú tvoria zväčša rodinné domy postavené do 2. polovice 20. storočia, pričom sú zastúpené aj pamiatkovo hodnotné objekty. Predpokladá sa zachovanie existujúcej zástavby, ako aj rekonštrukcia (vrátane rozširovania, nadstavieb) rodinných domov. Je tu prípustné zastúpenie menších prevádzok základnej občianskej vybavenosti a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch. Ide o existujúcu zástavbu rodinných domov v jadrovej časti obce s výnimkou centrálnej zóny obce podľa vymedzenia v grafickej časti.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre obytné územie podľa regulačných blokov

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
B1	bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia základná občianska vybavenosť miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) do 200 m ² zastavanej plochy remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby bez negatívnych a rušivých vplyvov – len prevádzky do 200 m ² zastavanej plochy ihriská a oddychové plochy pre rezidentov	živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 1 veľkej dobytčej jednotky) priemyselná výroba a sklady občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu stavby pre individuálnu rekreáciu všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
B2	bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia základná občianska vybavenosť miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) do 200 m ² zastavanej plochy remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby bez negatívnych a rušivých vplyvov – len prevádzky do 200 m ² zastavanej plochy	živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 1 veľkej dobytčej jednotky) priemyselná výroba a sklady občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu šport a rekreácia všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre centrálnu zónu obce (C)

Centrálna zóna obce je špecifickou súčasťou obytného územia a tvorí ju regulačný blok:

- C1: Centrálna zóna obce

V hlavnom uzlovom priestore sa zachovávajú a dobudujú zariadenia komerčnej a nekomerčnej vybavenosti, ako aj verejné priestranstvá. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využitia a obmedzujúceho funkčného využitia je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov. Centrálna zóna obce je vymedzená v grafickej časti.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre centrálnu zónu obce podľa regulačných blokov

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
C1	občianska vybavenosť (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, kultúra, administratíva, zdravotníctvo, školstvo) bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia zberný dvor – len v existujúci areál	všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie (R)

Rekreačné územie pozostáva z nasledovných regulačných blokov:

- R1: Šport
- R2: Individuálna chatová rekreácia
- R3: Rekreácia v krajine

Regulačný blok R1 tvorí existujúci športový areál a plocha cvičného ihriska. Športový areál sa zachová, prípadne sa doplní a skvalitní jeho vybavenie.

Regulačný blok R2 predstavujú rekreačné chaty v Slašťanskej doline a v lokalite Kincelova stráň a nová rozvojová plocha č. 5.

Regulačný blok R3 je určený pre extenzívne rekreačné aktivity v krajinom prostredí (navrhovaný areál výcviku loveckých psov pri umelej nore v Slašťanskej doline v rozsahu rozvojovej plochy č. 6).

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie podľa regulačných blokov

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	šport – športové ihriská a zariadenia pre šport	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia verejná a vyhradená zeleň, trávne porasty – na podporu oddychových a rekreačných funkcií prevádzkové objekty viazané na objekty športu (šatne, hygienické zariadenia) občianska vybavenosť viazaná na objekty športu (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, kultúra)	bývanie (okrem ubytovania zamestnancov / správcov a športovcov) individuálna chatová rekreácia

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R2	rekreácia individuálna – v chatkách so zastavanou plochou do 80 m ²	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia športové ihriská – s výmerou do 300 m ² verejná a vyhradená zeleň, zeleň záhrad – na podporu rekreačných funkcií	celoročné bývanie výroba, sklady občianska vybavenosť
R3	rekreácia v krajine bez budovania trvalých stavieb športové ihriská trvalé trávne porasty nelesná drevinová vegetácia	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia	bývanie výroba, sklady orná pôda

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie (V)

Výrobné územie pozostáva z nasledovných regulačných blokov:

- V1: Poľnohospodárska výroba a podnikateľské aktivity
- V2: Poľnohospodárska výroba

Existujúci hospodársky dvor na severnom okraji obce (regulačný blok V1) sa zachováva s možnosťou intenzifikácie a čiastočnej alebo úplnej konverzie aj pre podnikateľské aktivity výrobného charakteru (nepoľnohospodársku výrobu a sklady).

Regulačný blok V2 tvorí plocha na západnom okraji obce, pri ceste do obce Kosorín a nová rozvojová plocha č. 4. V danom území sa predpokladá budovanie stavieb, slúžiacich primárne ako zimovisko hospodárskych zvierat pastevného chovu, sekundárne aj pre iné výrobné aktivity.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie podľa regulačných blokov

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
V1	poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby do 200 veľkých dobytčích jednotiek remeselno-výrobné prevádzky,	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)	bývanie (okrem ubytovania správcov a zamestnancov) šport a rekreácia

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
	výrobné služby (napr. stavebníctvo) sklady a logistické zariadenia miestneho významu	administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi	
V2	poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby do 150 veľkých dobytčích jednotiek	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo) sklady a logistické zariadenia miestneho významu	bývanie šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre nezastavateľné plochy sídelnej zelene (Z)

Nezastavateľné plochy sídelnej zelene tvorí regulačný blok:

- Z1: Vyhradená a verejná zeleň

Blok Z1 tvorí existujúci areál cintorína s príslušnými plochami verejnej zelene pri kostole a nákupnom stredisku. Predpokladá sa zachovanie vyhradenej zelene cintorína a zveľadenie (revitalizácia) verejnej zelene.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre nezastavateľné plochy sídelnej zelene

Označ. regulačného bloku	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
Z1	vyhradená zeleň cintorína plochy pre pochovávanie, objekty pohrebných a súvisiacich služieb verejná zeleň detské ihriská a oddychové plochy pre rezidentov	–	všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre krajinnoekologické komplexy mimo zastavaného územia obce (K)

Ide o plochy voľnej krajiny mimo zastavaného územia obce, využívané prevažne na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo, bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami prevzatými z Krajinnoekologického plánu obce Slaská. Vymedzené boli homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy (KEK) s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi. Pre jednotlivé komplexy boli definované podmienky využívania – prípustné funkčné využívanie, obmedzujúce funkčné využívanie, zakazujúce funkčné využívanie, obdobne ako v prípade regulačných blokov.

Vymedzené sú tri krajinnoekologické komplexy:

- K1: Lesná vrchovinová krajina
- K2: Podhorská lúčna krajina
- K3: Lúčna vrchovinová krajina

Komplex K1 zahŕňa severnú časť riešeného územia, ktorá sa rozkladá v Kremnických vrchoch (s výnimkou jednej lesnej plochy na južnom okraji katastrálneho územia). Územie je zalesnené a využívané na účely lesného hospodárstva. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Komplex K2 predstavuje zvlnenú krajinu Žiarskej kotliny a podhoria Kremnických vrchov, t.j. južnú časť katastrálneho územia obce Slaská. Krajina je poľnohospodársky využívaná, zväčša ako trvalé trávne porasty. Krajinnoekologický komplex je vhodný na extenzívne poľnohospodárske využitie bez lokalizácie nových zastavaných plôch. Pre zvýšenie ekologickej stability sú vhodné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov MÚSES.

Komplex K3 predstavuje vnútrohorskú enklávu lúk a pasienkov v lokalite bývalých Slašťanských lazov. Komplex tvoria trvalé trávne porasty, na ktorých intenzívne prebieha sukcesný proces. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre jednotlivé krajinnoekologické komplexy

Označ. KEK	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty trvalé trávne porasty vodné plochy a toky	lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod. doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb

Označ. KEK	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		ťažba nerastných surovín – len v rámci vymedzených ložísk	
K2	trvalé trávne porasty, pasienky trvalé kultúry – ovocné sady lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia vodné plochy a toky	orná pôda – hospodárenie na menších pôdnych celkoch (do 5 ha) hospodárske objekty pre účely poľnohospodárskej výroby so zastavanou plochou do 200 m ² individuálna chatové rekreácia – len v existujúcich chatkách doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne, táboriská atď. príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu ťažba nerastných surovín – len v rámci vymedzených ložísk	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb
K3	trvalé trávne porasty lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia vodné toky a vodné plochy	doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne, táboriská atď. príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu	orná pôda ťažba nerastných surovín výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia podľa funkčných území

2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí z väčšej časti tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných, maximálne dvojpodlažných. Je tu jeden bytový dom so 6 bytovými jednotkami.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 2,91 a je mierne pod priemerom SR i priemerom za okres Žiar nad Hronom (3,01). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu. Podiel bytov vybavených ústredným kúrením a bytov vybavených kúpeľňou alebo sprchovým kútom je mierne pod okresným priemerom.

Veľmi vysoký je podiel domov postavených pred rokom 1945, ktorý predstavuje až 30% domov. S tým súvisí vysoký podiel neobývaných bytov – až 27%, ktorý je podstatne vyšší ako okresný priemer (12%). Hlavnou príčinou neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom

bývania. Tento bytový fond je podľa možností vhodné rekonštruovať a znovu využiť na bývanie a rekreačné účely ako chalupy.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	213
trvale obývané domy	155
z toho rodinné domy	151
z toho bytové domy	1
z toho iné	1
neobývané domy	58
byty spolu	219
trvale obývané byty spolu	160
z toho v rodinných domoch	140
z toho v bytových domoch	6
z toho iné	9
neobývané byty spolu	59

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 a neskôr
43	91	8	2

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vzhľadom k nadpriemernej obloženosti bytov a pozitívnej migračnej bilancii možno aj v budúcnosti očakávať vysoký záujem o novú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. V uličnej zástavbe sú pritom len minimálne priestorové rezervy – je tu len 5 využiteľných voľných prieluk. Bolo preto potrebné navrhnuť nové rozvojové plochy pre bývanie, pričom ich návrh v podstatnej miere vychádza z doterajšej územnoplánovacej dokumentácie (po istých úpravách). Nové plochy pre bývanie sa navrhujú umiestniť predovšetkým na severozápadný a severovýchodný okraj obce, pričom prioritne sa predpokladá budovanie obytného súboru v lokalite Diely. Výstavba obytného súboru Diely v rozsahu rozvojovej plochy č. 1 je technicky pripravená – územie je rozparcelované a spracované sú projekty technického a dopravného vybavenia. Kapacita rozvojovej plochy č. 1 je 38 bytov a predstavuje väčšinu z celkovej kapacity navrhovaných rozvojových plôch pre bývanie.

Výstavbou na rozvojovej ploche č. 2 dôjde k sceleniu zastavaného územia. Výstavba je tu možná technicky relatívne jednoduchým predĺžením existujúcej komunikácie a inžinierskych sietí. Rozvojová plocha č. 3 sa navrhuje v svahovitom teréne, pričom je výhľadovo možné podstatné rozšírenie tejto plochy (v zmysle doterajšej územnoplánovacej dokumentácie).

Na základe konkrétnych požiadaviek boli pre bývanie navrhnuté menšie zvyškové plochy v zastavanom území a prieluky, každá vhodná pre výstavbu 1 rodinného domu. Viaceré sa nachádzajú pri Slaskom potoku, kde po realizácii komplexného projektu regulácie Slaského potoka v roku 2015 je povodňové riziko nulové.

Ďalej odporúčame rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, ktorý je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave, resp. jeho náhradu novou výstavbou, pokiaľ tým nedôjde k ohrozeniu pamiatkových hodnôt.

V I. etape (do r. 2025) sa predpokladá jednak výstavba na prielukách a rozvojových plochách č. 1, 2. Rozvojová plocha č. 3 je alokovaná pre II. etapu výstavby (do r. 2030). Zástavba v etape „výhľad“ sa predpokladá po roku 2030.

Rozvojové plochy vymedzené v územnoplánovacej dokumentácii majú celkovú kapacitu 59 bytových jednotiek. Predpokladá sa, že dôjde k ďalšiemu znižovaniu obložnosti existujúceho bytového fondu. Uvažovaný prírastok bytového fondu teda bude znamenať nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2030:

- $467 + (59 - 36) \times 2,5 = 467 + 57 = \mathbf{524}$

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Počet bytových jednotiek	Etapa
1	38	I.
2	4	I.
3	5	II.
prieluky a zvyškové plochy á 1RD	12	I.
Spolu	59	

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť je zastúpená len niekoľkými zariadeniami základnej vybavenosti. Nachádzajú sa prevažne v ťažiskovom priestore nového centra pri ceste III. triedy. Tu sú sústredené obecný úrad s kultúrnou sálou, nákupné stredisko. V blízkosti je aj kostol s príslušným farským úradom, cintorínom a domom smútku.

Areálový typ občianskej vybavenosti predstavuje športový areál s futbalovým ihriskom a s prevádzkovým zázemím (tribúna, šatne, umyvárne).

Základná škola v obci nie je, žiaci navštevujú vzdelávacie zariadenia v Žiari nad Hronom. V bývalej v budove materskej školy je v súčasnosti stredisko Slovenského červeného kríža.

Pôvodnú funkciu navrhujeme obnoviť zriadením detského centra. Stredoškolské vzdelanie poskytujú školy v Žiari nad Hronom, Zvolene, Zvolen a Banská Bystrica sú sídlami viacerých vysokých škôl. Zdravotné stredisko sa v obci nenachádza – obyvatelia využívajú zdravotnícke zariadenia v Žiari nad Hronom. Pošta s pôsobnosťou pre obec Slaská je v susednej obci Lutilla.

Komerčná občianska vybavenosť je zastúpená predajňou potravín a zmiešaného tovaru a 2 pohostinstvami. Širšie spektrum zariadení maloobchodu a služieb je dostupné v Žiari nad Hronom.

Presnú polohu prípadných nových zariadení občianskeho vybavenia nie je účelné záväzne stanoviť. Nové plochy určené výlučne pre občiansku vybavenosť preto nenavrhujeme. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

Predpokladáme, že v prípade rastu počtu obyvateľov obce bude rásť aj dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. To by iniciovalo proces spontánnej reštrukturalizácie zástavby v ťažiskovej časti obce. Túto časť zastavaného územia obce definujeme ako centrálnu zónu obce (regulačný blok C1). Vznik nových zariadení občianskej vybavenosti celoobecného významu je potrebné smerovať predovšetkým do centrálnej zóny obce. Toto územie má najväčší potenciál funkčnej transformácie smerom k polyfunkcii a súčasne je dobre dostupné pre väčšinu obyvateľov obce.

2.7.3 Výroba

Výrobné funkcie nie sú výraznejšou mierou zastúpené. Dominantnú výrobnú aktivitu predstavuje primárny sektor. Územie obce patrí do ťatelinovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. Na pôde hospodári viac subjektov. Chovom hovädzieho dobytku sa zaoberá spol. TOBYROW, s.r.o. Hospodársky dvor sa nachádza severne od zastavaného územia obce. Stavby vlastní právnická osoba, avšak väčšia časť areálu je nevyužitá a objekty sú schátrané. Prenajaté objekty v hospodárskom dvore sa využívajú na prezimovanie hospodárskych zvierat. Sekundárny sektor reprezentujú drobné výrobné služby prevádzkované živnostníkmi.

Nevyužívaný bývalý hospodársky dvor navrhujeme revitalizovať s možnosťou jeho využitia aj pre nepoľnohospodársku výrobu a sklady. Prípadnú živočíšnu výrobu v regulačných podmienkach pre reg. blok V1 obmedzujeme na max. 200 veľkých dobytčích jednotiek, aby sa eliminovalo riziko negatívneho ovplyvňovania neďalekého obytného prostredia. Kapacita hospodárskeho dvora je dostatočná a preto nové plochy pre výrobu nenavrhujeme. Na poľnohospodárskej pôde na západnom okraji obce, pri ceste do obce Kosorín vymedzujeme rozvojovú plochu č. 4 pre rozšírenie zimoviska hospodárskych

zvierat. Prípustná kapacita zimoviska je do 150 VDJ. Existujúce zastavané plochy a plochy navrhované na rozšírenie areálu sú definované ako regulačný blok V2. V prípade výstavby v tejto rozvojovej ploche je potrebné rešpektovať existujúce inžinierske siete – elektrické vedenie VN a strednotlakový prepojavací plynovod, vrátane ich ochranných pásiem.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok (napr. stolárska, zámočnícka dielňa) a výrobných služieb bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia, avšak mimo vymedzenej centrálnej zóny obce.

Vo vidieckych obciach má tradične značný význam drobnochov hospodárskych zvierat v pridomových hospodárstvach. Regulačné podmienky v obytnom území v regulačných blokoch B1, B2 pripúšťajú drobnochov do 1 VDJ (veľkej dobytčej jednotky), v centrálnej zóne obce (regulačný blok C1) drobnochov nie je povolený. Veľká dobytčia jednotka (500 kg živej hmotnosti) je spoločný menovateľ, na ktorý sa prepočítavajú rôzne druhy a kategórie hospodárskych zvierat pomocou prepočítavacích koeficientov.

2.7.4 Rekreačia

Napriek atraktívnemu krajinnému prostrediu územie nepatrí medzi významné rekreačné oblasti a cestovný ruch nemá vybudovanú materiálno-technickú základňu.

Obcou Slaská prechádza značková pešia turistická trasa – po ceste III. triedy z obce Kosorín a ďalej po lesných cestách do obcí Kopernica a Horná Ves. Cykloturistické trasy v riešenom území nie sú vyznačené, napriek tomu, že podmienky pre cykloturistiku v rámci mikroregiónu sú atraktívne. Navrhujú sa cyklistické trasy Slaská – Kosorín a Slaská – Lutilla. Ďalej sa navrhuje vyznačiť cyklistickú trasu Slašťanskou dolinou (dolinou Slaského potoka), s prepojením do k.ú. Kunešov. Pre cykloturistiku bude možné využiť aj účelové cesty v okolí zastavaného územia obce, za predpokladu realizácie ich plánovanej rekonštrukcie a spevnenia (napr. od bývalého družstva do obce Kosorín).

V obci je rozšírená chalupárska rekreácia. Využíva časť uvoľneného bytového fondu v starších objektoch a niekoľko chát je aj v Slašťanskej doline – evidovaných je 6 rekreačných chalúp a 17 záhradných chatiek. Individuálnu chatovú rekreáciu odporúčame ďalej výraznejšie nerozširovať – umožniť výstavbu chát len jednotlivito, na základe požiadavky v rozvojovej ploche č 5 a výlučne v rámci vymedzeného regulačného bloku R2.

Aj ďalšie športovo-rekreačné aktivity odporúčame koncentrovať v atraktívnom prostredí dobre dostupnej Slašťanskej doliny – okrem cykloturistiky aj zimné športy (beh na lyžiach) a iné špecifické formy rekreácie. Pri umelej nore sa navrhuje areál výcviku loveckých psov – v rozsahu rozvojovej plochy č. 6. V blízkosti sa nachádzal lyžiarsky vlek, ktorý je od roku 2011 mimo prevádzky. Obnovenie jeho prevádzky v súčasných podmienkach nie je aktuálne.

Pre športové aktivity obyvateľov sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom a cvičným ihriskom v rámci regulačného bloku R1. Športový areál sa zachová, s predpokladom doplnenia jeho vybavenia napr. o viacúčelové ihrisko. Pri prípadnej rekonštrukcii areálu futbalového ihriska musia byť dodržané požiadavky vyhlášky č. 525/2007 Z.z. o podrobnostiach a požiadavkách na telovýchovno-športové zariadenia. Pri budovaní ihrísk treba dbať na dostatočnú vzdialenosť od obytnej výstavby a na povrch ihrísk použiť pohltivé materiály, aby nedochádzalo k odrazu hluku.

V centrálnej časti obce je pri nákupnom stredisku udržiavaný verejný park, využívaný na oddychové aktivity obyvateľov; je tu aj detské ihrisko. Plochy verejnej zelene v obci navrhujeme zachovať bez zástavby a revitalizovať, vrátane ich komplexného urbanisticko-architektonického dotvorenia.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Slaská zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce
- pozemky existujúcich obytných stavieb nadväzujúce na zastavané územie obce
- nové rozvojové plochy č. 1, 2, 3

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43), vymedzené zvislými

rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:

- 400 kV – 25m
- 110 kV – 15 m
- 22 kV – 10 m
- zavesené káblové vedenie 22 kV – 1m
- vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43):
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 79) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 80) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov
- ochranné pásma vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách:
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásma cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásma lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov I. a II. stupňa
- ochranné pásma tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí a ťažba zeminy. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcim správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary.
- ochranné pásma hospodárskeho dvora tak, aby 1 m = 1 veľká dobytčia jednotka (podľa: Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR, 1992) a aby nová obytná zástavba v prielukách nebola negatívne ovplyvňovaná prašnosťou, zápachom, hlukom, prípadne výskytom hlodavcov

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v riešenom území evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Požiarňa ochrana

V obci Slaská sa nenachádza požiarňa zbrojnica. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Žiari nad Hronom.

Obec Slaská má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Q_{\max} . Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody, na ktorých sa navrhuje osadenie nadzemných požiarňových hydrantov. Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových plochách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Náhradný zdroj požiarnej vody je Slaský potok, ktorý preteká stredom zastavaného územia obce.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarňových zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarňami v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarňu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.

Ochrana pred povodňami

Katastrálnym územím obce Slaská preteká Slaský potok a jeho niekoľko menších prítokov. Vodohospodársky významné toky riešeným územím nepretekajú. Roku 2015 sa v obci realizoval rozsiahly projekt „Protipovodňové opatrenia v obci Slaská“, zameraný na úpravu koryta Slaského potoka v celom zastavanom území obce. Projekt zabezpečuje účinnú protipovodňovú ochranu pri prietokoch nad Q_{100} .

Nové rozvojové plochy sú situované prevažne vo vyšších polohách vo väčšej vzdialenosti od vodných tokov. Okrem toho sa na hornom toku potoka a ďalších drobných tokoch odporúča realizovať hydrotechnické vodozádržné opatrenia – hrádzky a poldre a v katastrálnom území aj ďalšie opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny (podrobnejšie v kap. 2.13 „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“).

Všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je potrebné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

V rámci prípravy územného plánu obce bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení. Navrhované opatrenia sú zakreslené v grafickej časti vo výkrese „Ochrana prírody a tvorba krajiny“.

Chránené územia

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Nie sú tu evidované chránené stromy ani významné mokrade.

Je tu evidovaný výskyt biotopov európskeho aj národného významu – Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky a na lesných pozemkoch biotopy Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy, Ls4.0 Lipovo-javorové sutinové lesy (prioritný biotop 9180*), Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110).

Návrh prvkov ÚSES

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu, predovšetkým južnú časť riešeného územia, ktorá sa vyznačuje nízkym stupňom ekologickej stability. Návrh biokoridorov bol prevzatý z doterajšieho územného plánu mikroregiónu Žiarske podhorie. Uvedená územnoplánovacia dokumentácia v k.ú. Slaská nezahŕňala návrh biocentier, preto bolo potrebné doplniť návrh prvkov ÚSES o biocentrá miestneho významu.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

V riešenom území sa nenachádzajú biocentrá regionálneho ani nadregionálneho významu. Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokradového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné biocentrá:

- **MBc1 Dubina nad Slaskou** – jadro biocentra tvorí genofondovo významná lokalita nad obcou Slaská, ktorú tvoria spoločenstvá s dominanciou duba zimného (*Quercus petraea*). Predstavujú druhovo chudobné kyslomilné rastlinné spoločenstvá. Extrémne podmienky prostredia spôsobili zakrpatený vzhľad stromov a krovín, ako aj chudobnú floristickú skladbu bylinnej vrstvy. Okrem dubu tu rastie tiež buk lesný (*Fagus sylvatica*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Potenciálne biocentrum je priamo napojené na biokoridor regionálneho významu RBk Vysoká hora – Kopernica.
- **MBc2 Pod Skalkou** – biocentrum tvorí komplex vlhkých vysokobylinných a slatinných lúk v alúviu Slaského potoka. Biocentrum je situované v dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia. Potrebne je vylúčiť výstavbu rekreačných chat na ploche potenciálneho biocentra, resp. v jeho bezprostrednej blízkosti.
- **MBc3 Dolina** – biocentrum tvoria ochranné lesy na strmom svahu nad Slaským potokom. Biocentrum je plne funkčné a chránené pred lesohospodárskymi zásahmi. Je v priamom kontakte s biokoridorom miestneho významu MBk1 Slaský potok.
- **MBc4 Slašťanské lazy** – biocentrum je navrhované na lúkach v lokalite Slašťanské lazy. Lúky sú zo všetkých strán obklopené lesnými porastmi, preto je tu intenzívny sukcesný proces, ktorý je potrebné eliminovať pravidelným kosením alebo vypásaním. Biocentrum je v kontakte s dvomi biokoridormi – RBk Vysoká hora – Kopernica a MBk2 Slašťanské lazy – Kosorín.
- **MBc5 Stráne** – biocentrum sa nachádza na lúkach na strmom svahu s južnou expozíciou. Okrem trvalých trávnych porastov sú tu kolmé pásy nelesnej drevinovej vegetácie v erózných ryhách v pramennej oblasti drobných vodných tokov. Potenciálne biocentrum je plne funkčné. Je taktiež v kontakte s dvomi biokoridormi – RBk Vysoká hora – Kopernica a MBk2 Slašťanské lazy – Kosorín.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Riešeným územím prechádza biokoridor regionálneho významu, ako aj biokoridor nadregionálneho významu (prevzaté z ÚPN mikroregiónu Žiarske podhorie):

- **NBk Hrebeň Kunešavskej hornatiny** – nadregionálny biokoridor vedie lesným porastom po hrebeni Kunešavskej hornatiny. V kontakte s biokoridorom je na západnom svahu v k.ú. Handlová navrhované biocentrum regionálneho významu RBc 128 Bralová skala – Jazvečia skala (podľa ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja).
- **RBk Vysoká hora – Kopernica** – regionálny biokoridor vedie z vrcholových častí hornatiny po zalesnených svahoch a miestami aj cez lúky s nelesnou drevinovou vegetáciou až do k.ú. Kopernica. Stresovým faktorom sú križujúce línie elektrických vedení 400 kV a 110 kV.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku by mal byť prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory:

- **MBk1 Slaský potok** – miestny biokoridor tvorí samotný vodný tok Slaského potoka, ktorý tvorí východnú hranicu katastrálneho územia a preteká aj zastavaným územím obce Slaská. Biokoridor zahŕňa aj priľahlé brehové porasty, ktoré sú svojou skladbou vyhovujúce a je ich potrebné zachovať s minimálnou úpravou. Stresovým faktorom je prechod biokoridoru zastavaným územím obce, čo však kompenzuje sprievodná vegetácia, ktorá je dostatočne vyvinutá aj v zastavanom území.
- **MBk2 Slašťanské lazy – Kosorín** – hydricko-terestrický miestny biokoridor tvorí vodný tok prameniáci v lokalite Slašťanské lazy, ďalej tečie úzkou dolinou cez lesný porast, neskôr sa údolie otvára a tok tečie lúkami a pasienkami až do k.ú. Kosorín. Sprievodná a brehová vegetácia je dostatočne vyvinutá. V riešenom území funkčnosť biokoridoru neobmedzujú žiadne stresové faktory.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastačných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované interakčné prvky:

- líniové interakčné prvky – tvoria ich občasné vodné toky a medze so sprievodnou vegetáciou, pričom niektoré ich časti je potrebné dobudovať vhodnou lokalizáciou miestnych drevín.
- plošné interakčné prvky – ide o trávobylinné porasty s vysokým podielom nelesnej vegetácie, ktoré slúžia ako prechodné zóny na styku ekologicky významných segmentov krajiny s intenzívne využívanými poľnohospodárskymi plochami.

Všetky prvky ÚSES sú vymedzené zakreslením vo výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení, ktoré zabezpečujú celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- vytvorenie nárazníkových pásov so šírkou min. 10 – 15 m pozdĺž vodných tokov – brehových porastov so sprievodnou vegetáciou
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území, t.j. prevažne bukové a jedľovo-bukové lesy
- po výruboch nepôvodných smrekových monokultúr obnovovať listnatý alebo zmiešaný les
- odstraňovanie nepôvodných a invázných drevín ohrozujúcich biologickú diverzitu
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov ich kosením a vypásaním
- kosenie krovín a nelesnej drevinovej vegetácie na pasienkoch až po ich okraj
- sukcesný proces na trvalých trávnych porastoch umožniť len v odľahlých a ťažko dostupných polohách
- pred výstavbou v rozvojovej ploche č. 3 preveriť výskyt chránených biotopov Lk1 a rešpektovať ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability
- dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Slaská pomerne výhodnú polohu v relatívnej blízkosti významných dopravných koridorov – cesty I/9 (E572) Trenčín – Prievidza – Žiar nad Hronom a multimodálneho dopravného koridoru vedeného stredným Pohroním, ktorý reprezentuje železničná trať Šurany – Zvolen (v úseku pri Žiari nad Hronom má č. 121), rýchlostná cesta R1 a cesta I. triedy I/65 (E58 / E571).

Dopravne je obec Slaská dostupná po ceste III. triedy č. III/2482 Lutila – Slaská – Kosorín – Janova Lehota. Zabezpečuje dopravnú obsluhu obce Slaská, ako aj dopravné prepojenie

jednotlivých obcí mikroregiónu. Trasa je vedená zastavaným územím obce Slaská v tangenciálnej polohe na južnom okraji obce. V zastavanom území obce viacnásobne mení smerové vedenie.

Cesta III/2482 je v riešenom území upravená v kategórii C 6,5/60. Stav vozovky je vyhovujúci. Uvedená cesta nebola zaradená do Sčítania dopravy 2010. Intenzita dopravy na ceste je nízka a tvorí ju výlučne cieľová doprava do obcí Slaská a Kosorín. Na cestu I. triedy č. I/9 sa napája v dvoch bodoch pri obci Lutilla a Janova Lehota. Paralelne s cestou č. I/9 sa pripravuje výstavba rýchlostnej cesty R2, pričom úsek Žiar nad Hronom – Lovčica už bol vybudovaný v polovičnom profile.

Zásahy do smerového vedenia cesty III. triedy sa nenavrhujú. Šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území sa navrhuje v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica je v Žiari nad Hronom na trati Šurany – Zvolen. Okrem spojenia Bratislavy s Banskou Bystricou zabezpečuje alternatívne prepojenie Bratislavy a Košíc. Najbližšie letisko so štatútom medzinárodnej dopravy sa nachádza na Sliachi.

Miestne komunikácie

Dopravná sieť obce Slaská je na cestu III. triedy č. III/2482 naviazaná v jednom hlavnom bode (na zákrute) a v ďalších podružných bodoch. Z tejto obslužnej komunikácie funkčnej triedy C2 sa odpájajú ostatné miestne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obsluhu zvyšnej časti zastavaného územia obce. Komunikácie tvoria čiastočne zokruhovanú sieť, viaceré sú však slepé, bez otočísk. Sprístupňujú obytnú zástavbu. Ide o komunikácie najnižších funkčných tried (C3, D1), ktoré zodpovedajú obmedzeným priestorovým podmienkam v existujúcej zástavbe a nižšej mobilite obyvateľov. Komunikácie sú až na výnimky spevnené, s asfaltovým povrchom. Líniové dopravné závady predstavujú nedostatočné šírkové parametre niektorých miestnych komunikácií, ktoré nezodpovedajú požiadavkám STN. Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 budú v nevyhovujúcich úsekoch prebudované v kategórii MO (MOK) 7/30, prípadne 6/30. Upokojené komunikácie funkčnej triedy D1 budú prebudované v kategórii MOU 5/20, výnimočne MOU 4/10 (pokiaľ to neumožňujú priestorové pomery).

Pre výstavbu miestnych komunikácií a inžinierskych sietí v lokalite Diely (rozvojová plocha č. 1) už bolo vydané rozhodnutie o umiestnení stavby. Navrhované riešenie je v súlade s týmto rozhodnutím. Lokalita bude dopravné obsluhovaná okruhom miestnej komunikácie funkčnej triedy C3, kategórie MO 6/30 a upokojených komunikácií funkčnej triedy D1. Na existujúcu dopravnú sieť sa obytný súbor napojí v dvoch bodoch.

Pre dopravnú obsluhu navrhovanej rozvojovej plochy č. 2 je potrebné predĺžiť existujúcu upokojenú komunikáciu D1 o 46 m a zvyšný úsek komunikácie rekonštruovať. Rozvojová plocha č. 3 bude prístupná z navrhovanej upokojenej komunikácie funkčnej triedy D1,

kategórie MOU 5/20 (pre svažitý terén nie je možná priama obsluha z príľahlej komunikácie funkčnej triedy C2). Prieluky a zvyškové plochy v zastavanom území obce, určené na výstavbu, sú dostupné priamo z existujúcich miestnych komunikácií. Rozvojová plocha č. 4 je dostupná priamo z cesty III. triedy. Plochy pre rekreačné využitie č. 5 a 6 sprístupňujú existujúce účelové komunikácie.

Tab.: Celkový prehľad navrhovaných miestnych komunikácií podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Rozvojová plocha č.	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
1	C3 - MO 6/30	454
	D1 - MOU	128
	D1 - MOU	93
	D1 - MOU	73
2	D1 - MOU	46
3	D1 - MOU	215 (150 +65)

Účelovými a nespevnenými komunikáciami – poľnými a lesnými cestami sú dopravne obsluhované časti voľnej krajiny v rámci katastrálneho územia. Hlavné trasy budú spevnené a rekonštruované v parametroch P4,5/30, P3,5/30, vedľajšie ako P3,0/30 (podľa ON 736118).

Statická doprava

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú len v neorganizovanej podobe pri obecnom úrade a na námestí pri autobusovej zastávke. Nie je doriešené riadne parkovanie pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti. Navrhujeme preto vybudovať menšie parkoviská pri cintoríne a športovom areáli (každé s kapacitou 10 - 15 stojísk).

Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v novonavrhovaných obytných uliciach.

Nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Nemotorová doprava

Chodníky sú vybudované pozdĺž cesty III. triedy v zastavanom území obce a pozdĺž niektorých miestnych komunikácií vyššej funkčnej triedy. Šírkové parametre chodníkov sú vyhovujúce.

V nových rozvojových plochách pre výstavbu obytných stavieb sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110.

Cyklistické trasy v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené. Navrhujeme vybudovať / vyznačiť cyklistické trasy Slaská – Kosorín a Slaská – Lutilla na ceste III. triedy, optimálne ako dopravne segregované cyklistické chodníky. Ďalej sa navrhuje cyklistická trasa Slašťanskou dolinou, s prepojením do k.ú. Kunešov. Šírkové usporiadanie cyklistických trás bude navrhnuté v zmysle STN 73 6110.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je realizovaná výlučne autobusovou dopravou. Autobusové spoje SAD Zvolen, a.s. premávajú na linke Žiar nad Hronom – Slaská – Janova Lehota. Spojenie s mestom Žiar nad Hronom, ktoré je hlavným centrom dochádzky za službami a občianskou vybavenosťou, zabezpečuje 12 párov spojov v pracovných dňoch. Spojenie verejnou dopravou možno pre nízky počet spojov hodnotiť ako nevyhovujúce. Prestup na diaľkové spoje je možný v Žiari nad Hronom.

V riešenom území sú 2 autobusové zastávky. Vzhľadom na rozsah zastavaného územia je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m splnená, s výnimkou výbežku zastavaného územia pri potoku. Nové zastávky nenavrhujeme.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zastavaným územím obce Slaská prechádza cesta III. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje ochranné pásmo cesty III. triedy v šírke 20 m po oboch stranách, nad a pod komunikáciou, mimo zastavaného územia obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na existujúcu zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej líniovej zelene pozdĺž cesty III. triedy. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž cesty III. triedy odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou. Uvedené platí pre existujúcu zástavbu v prípade prestavieb a náhradnej výstavby po asanovaných objektoch. Nové rozvojové plochy pre

bývanie a občiansku vybavenosť sa nenavrhuje v blízkosti cesty III. triedy, nepriaznivé vplyvy z dopravy sa tu preto nepredpokladajú.

Na miestnych komunikáciách odporúčame zväziť vhodnosť osadenia spomaľovacích prahov. Prvky upokojujúcej dopravy budú umiestňované na základe podrobnejšej projektovej dokumentácie v súlade s technickými podmienkami TP 15/2005.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Stav zásobovania pitnou vodou

V obci Slaská je vybudovaný verejný vodovod, z ktorého je zásobovaných takmer 100% domácností. Vodovod je súčasťou skupinového vodovodu (SKV) Žiar nad Hronom. Pitná voda zo zdrojov v časti Žiarskeho podhoria, t.j. z DVZ Slaská – Kosorín je privádzaná do SKV Žiar nad Hronom. V katastrálnom území obce Slaská sa nachádzajú vodné zdroje HKB 1a, 4 a 5. Z nich je voda prečerpávaná do prerušovacej komory PK-1 s max. hladinou 447,00 m n.m. a privádzaná cez prírodné potrubie DN 150 do úpravne vody (ÚV) Slaská s kapacitou $Q = 25,0$ l/s. Vodné zdroje z lokality Kosorín – HKŽ-3, 6, VT-8 sú prečerpávané cez čerpaciu stanicu a prírodným potrubím DN 160 privádzané do úpravne vody Slaská. Vodné zdroje Slaská – Kosorín majú výdatnosť $Q = 25,0$ l/s.

Zásobovanie vodou obce Slaská je z miestnych zdrojov – prameňov Horný, Dolný a vrt HV-4 o priemernej výdatnosti celkom 1,35 l/s.

Pre akumuláciu je využívaný vodojem 1×100 m³ s kótou max. hladiny 464,20 m n.m. Rozvodná sieť je rozdelená do tlakových pásiem tvorených z redukčných šacht RŠ-1, RŠ-2 a RŠ-3. RŠ-1 je nad obcou Slaská na kóte 425,00 m n.m. RŠ-2 v strede obce na kóte 404,00 m n.m. a RŠ-3 v lokalite Ludáň na kóte 402,00 m n.m.

Zásobné potrubie je z materiálu PVC o svetlosti DN 110. Rozvodné potrubie je z materiálu HDPE DN 110 a člení sa na viac vetiev. Trasy potrubí sú vedené zväčša v krajniciach ciest a zelených pásoch.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť a výrobné prevádzky. Zavlažovanie trávnikov a záhrad sa uvažuje zo zachytenej dažďovej vody, resp. z domových studní, nie z verejného vodovodu. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 467

Priemerná súčasná potreba vody Q_p

- Bytový fond: $467 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 63\,045 \text{ l/deň} = 0,730 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $467 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 11\,675 \text{ l/deň} = 0,135 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $74\,720 \text{ l/deň} = 0,865 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 2,0$)

- Bytový fond: $0,730 \text{ l/s} \times 2,0 = 1,46 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,135 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,27 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $1,73 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná hodinová potreba vody $Q_h = Q_m \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond $1,46 \text{ l/s} \times 1,8 = 2,628 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť $0,27 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,486 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $3,114 \text{ l/s}$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia (v r. 2030): 524

Priemerná potreba vody v r. 2030 Q_{p2030}

- Bytový fond: $524 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 70\,740 \text{ l/deň} = 0,819 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $524 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 13\,100 \text{ l/deň} = 0,152 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $83\,840 \text{ l/deň} = 0,97 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody v r. 2030 $Q_{m2030} = Q_{p2030} \times k_d$ ($k_d = 2,0$)

- Bytový fond: $0,819 \text{ l/s} \times 2,0 = 1,638 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,152 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,304 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $1,942 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody v r. 2030 $Q_{h2030} = Q_{m2030} \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond: $1,638 \text{ l/s} \times 1,8 = 2,948 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,304 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,547 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $3,495 \text{ l/s}$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/r)	27 273	30 602
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	0,865	0,97
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	1,73	1,942
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	3,114	3,495

Posúdenie potreby akumulácie vody

Posúdenie potreby akumulácie pitnej vody vo vodojeme vychádza z výpočtu maximálnej dennej potreby vody: $1,942 \text{ l/s} = 167 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$. Minimálna potrebná miera akumulácie predstavuje v zmysle špecifickej požiadavky StVPS, a.s. 80 % z maximálnej dennej potreby, t.j. $133,6 \text{ m}^3$. Z uvedeného výpočtu vyplýva, že v prípade úplného obsadenia navrhovaných rozvojových plôch je potrebné primerané rozšírenie akumulačnej kapacity vo vodojeme (o 30 m^3).

Návrh zásobovania pitnou vodou

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

Potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo výkrese „Verejné technické vybavenie“.

V prípade rozvojovej plochy č. 3 je zabezpečenie minimálneho prevádzkového tlaku (min. $0,15 \text{ MPa}$) potrebné riešiť prostredníctvom individuálnych domových vodární, optimálne však napojením rozvodného potrubia nad RŠ-1.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroých šachtách osadených na verejne prístupnom priestranstve. Technické riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Zásobovanie pitnou vodou a jej kvalita musí byť v súlade s vyhláškou č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení neskorších predpisov.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiaru potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne nadzemné hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Obec Slaská nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu ani čistiareň odpadových vôd. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastníkami jednotlivých nehnuteľností.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd sa vypočíta odvodením z výpočtu potreby pitnej vody podľa STN 75 6101:

- Počet obyvateľov na konci návrhového obdobia = EO_n : 524
- Priemerné denné množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{24} = Q_{p2030} = 0,97$ l/s
- Maximálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{h\ max} = Q_{24} \times k_{\max} = 0,97 \times 2,1 = 2,037$ l/s
- Minimálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2030 $Q_{h\ min} = Q_{24} \times k_{\min} = 0,97 \times 0,6 = 0,582$ l/s

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	30 602
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	0,97
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ max}$ (l/s)	2,037
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ min}$ (l/s)	0,582

Návrh odvádzania splaškových vôd

V zastavanom území obce Slaská a jeho navrhovanom rozšírení sa navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie pre odkanalizovanie objektov v existujúcej zástavbe i navrhovaných uliciach. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia. Gravitačné stoky z rúr o svetlosti DN 300 sú navrhnuté ako vetvový systém.

Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia DN 150 mm.

Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti vo výkrese „Verejné technické vybavenie“. Technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie.

Odpadové vody budú čistené v čistiarni odpadových vôd v Žiari nad Hronom, ktorá má dostatočnú kapacitnú rezervu. Od hranice s k.ú. Lutila budú splaškové vody dopravené potrubím pozdĺž Slaského potoka, resp. cesty III. triedy až do kanalizačného systému obce Lutila a ďalej do ČOV v Žiari nad Hronom.

Ochranné pásmo kanalizácie je podľa zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie.

Odvádzanie odpadových vôd je potrebné riešiť v súlade s § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorými sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov prečistenia odpadových vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku.

Odvádzanie dažďových vôd

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie.

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom dažďových rigolov a vsakovacích jám na okrajoch komunikácií, resp. v rozvojovej ploche č. 1 (lokalita Diely) vybudovaním delenej dažďovej kanalizácie s vypúšťaním do Brestovho jarku. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavňových a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavňových plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

Riešeným územím prechádzajú koridory elektrického vedenia ZVN 400 kV č. V493 Horná Ždaňa – Sučany a VVN 110 kV č. 7501 Žiar nad Hronom – Kremnica a č. 7502 Kremnica – Handlová.

Samotná obec Slaská je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete SSE, a. s. Z kmeňového vedenia odbočujú vonkajšie elektrické vedenia – prípojky zo západnej strany zastavaného územia obce k transformačným staniciam. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN. Sekundárny rozvod NN je vybudovaný ako vzdušná sekundárna sieť na drevených a betónových podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia.

Tab.: Výkony transformačných staníc v k.ú. Slaská

Označenie		Umiestnenie	Výkon v kVa	Vlastník
TS 1	stožiarová	kostol	250	SSE
TS 2	stožiarová	obec	160	SSE
TS 3	stožiarová	Jakubeje	160	SSE
TS 4	stožiarová	obec	250	SSE
TS 5	stožiarová	PD – družstvo západ	400	
TS 6	stožiarová	PD – družstvo východ	250	
TS 7	stožiarová	vodojem	160	
TS 8	stožiarová	lyžiarsky vlek	100	

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Na základe maximálnych kapacít navrhovaných rozvojových plôch potom bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 195 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita (počet b.j.)	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	38	120
2	4	15
3	5	18
prieluky	5	42
Spolu		195

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Navrhované riešenie počíta so zvýšením inštalovaného výkonu jednej existujúcej transformačnej stanice (TS 2), ako aj so zriadením jednej novej transformačnej stanice (označ. TS X).

Zásobovanie rozvojovej plochy č. 1 (lokalita Diely) bude z novej kioskovej transformačnej stanice s transformátorom 400 kVA. Danú lokalitu križuje nadzemné elektrické vedenie VN 22 kV, ktoré bude preložené – nahradené káblovým vedením. VN linka bude opatrená novými podpernými bodmi z oboch strán káblového vedenia.

Navrhované rozvojové plochy menšieho rozsahu, označené č. 2, 3, ako aj väčšina prieluk, budú elektrickou energiou zásobované z existujúcej transformačnej stanice TS 2, za predpokladu zvýšenia výkonu z 160 kVA na minimálne 250 kVA. Kapacitná rezerva bude postačovať aj pre príslušnú výhľadovú rozvojovú plochu.

Nároky zásobovanie rozvojovej plochy č. 4 budú závisieť od typu výrobných aktivít – v súčasnosti sa plocha využíva ako zimovisko hospodárskych zvierat bez výraznejších nárokov na zásobovanie elektrickou energiou.

Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z.

Rozvody NN

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách káblami typu AYKY. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Verejné osvetlenie je realizované úspornými svietidlami upevnenými prevažne na stožiaroch elektrických vedení NN.

Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kužeľové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Obec Slaská bola plynofikovaná v rokoch 1998 – 2000. Zemným plynom je zásobovaná prostredníctvom regulačnej stanice v k.ú. Kosorín z vysokotlakového plynovodu DN 300 PN 2,5 MPa Prievidza – Žiar nad Hronom. Z uvedeného VTL plynovodu je v obci Kosorín vyvedená VTL prípojka plynu DN 50 PN 2,5 MPa s dĺžkou 238 m, pričom je zaústená do regulačnej stanice na okraji obce Kosorín. Regulačná stanica slúži pre zásobovanie zemným plynom obcí Kosorín, Slaská a Janova Lehota. Ide o typ RS Q = 1200 m³/h. Od regulačnej stanice je do obce Slaská vybudovaný prepojovací strednotlakový plynovod D 63 s dĺžkou 1600 m.

Miestne rozvody plynu v obci Slaská sú strednotlakové, s prevádzkovým tlakom 300 kPa. Potrubia majú svetlosť D 63 a D 50. Sú vedené po okrajoch miestnych komunikácií a v zelených pásoch. Na distribučnú sieť sú jednotliví odberatelia pripojení cez STL

prípojky. Materiál potrubí je PE. Rozvody potenciálne umožňujú napojenie všetkých domácností a objektov v zastavanom území obce.

Výpočet potreby plynu

Potreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Potreba zemného plynu bola vypočítaná podľa usmernení Príručky SPP pre spracovateľov generelov a štúdií plynofikácie lokalít a Technických podmienok SPP z r. 2012. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 3. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu TÚV. $HQ_{IBV} = 1,5 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Potreba plynu bola kalkulovaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou. V rozvojových plochách pre rekreačné využitie (rekreačné chaty) a pre rozšírenie zimoviska sa s napojením na rozvody zemného plynu neuvažuje. Takto vypočítaný prírastok ročnej potreby zemného plynu je $143\,075 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch. Predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu preto bude predstavovať len 60 – 80% z vypočítaného maximálnemu prírastku.

Tab.: Rekapitulácia prírastku potreby zemného plynu

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita (počet b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	38	57	92150
2	4	6	9700
3	5	7,5	12125
prieluky	12	18	29100
Spolu		88,5	143075

Návrh riešenia zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v rozvojových plochách s obytnou funkciou. Potrubia rozširovaného plynovodu budú vedené v zelených

plochách pri komunikáciách, prípadne v plochách komunikácií, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Navrhované strednotlakové rozvody plynu budú z rúr so svetlosťou D50; materiálové vyhotovenie rúr sa odporúča PE. Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnú v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na navrhovaný rozsah rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov, si vyžiada následné investície do existujúcich plynovodov alebo regulačnej stanice.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné i bezpečnostné pásmo plynovodu sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje. Do roku 2030 je reálny predpoklad dosiahnuť 20%-ný podiel alternatívnych zdrojov na výrobe tepla. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť obce je zabezpečená prevažne vzdušným vedením. Návrh riešenia rešpektuje existujúce trasy telekomunikačných káblov. Neuvažujeme s ich prekládkou ani s inými zásahmi, odporúča sa však ich zakabelizovanie.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku. Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená nasledovne:

- trvale obývané byty (podľa návrhu): 160+59 p.p.
- občianska vybavenosť: 5+2 p.p.
- výroba: 1+1 p.p.
- celková návrhová potreba TS: 228 p.p.

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných komunikácií, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, káblová televízia, rýchly internet.

Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile a O2, s výnimkou odľahlých častí katastrálneho územia. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov.

Alternatívne môžu byť telekomunikačné služby poskytované bezdrôtovou technológiou. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti nie je v tejto dokumentácii účelné podrobné technické riešenie. Prípadné nové vysielacie zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) sa nemôžu neumiestňovať v obytnom území.

V obci sú vybudované vedenia miestneho rozhlasu a kamerový systém. Vysielacia ústredňa obecného rozhlasu je v budove obecného úradu.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne väčšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva.

Pre účely civilnej ochrany sú určené zhromažďovacie priestory v budove kultúrneho domu. Podľa Analýzy územia okresu Žiar nad Hronom v riešenom území neboli identifikované významnejšie riziká vzniku mimoriadnych udalostí.

V súlade s vyhláškou č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov navrhované riešenie uvažuje s ukrytím 100% trvale bývajúcего obyvateľstva a 100% zamestnancov ku koncu návrhového obdobia. V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách, sa počíta s výstavbou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne v pivničných priestoroch obytných objektov, prípadne zariadení občianskej vybavenosti. Objekty s pivničnými priestormi vhodnými pre ukrytie budú špecifikované v dokumente v dokumente „Plán ochrany obyvateľstva obce Slaská“, časť ukrytie, ako aj v dokumentácii pre územné rozhodnutie jednotlivých stavieb.

Pri spracúvaní uvedených dokumentácií obstarávateľ v spolupráci s príslušným orgánom civilnej ochrany vypracuje samostatnú doložku CO, v ktorej sa bude riešiť ukrytie obyvateľstva a určia sa objekty, ktoré možno využiť ako dvojúčelové pre potreby civilnej ochrany. Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s nasledujúcimi právnymi predpismi:

- Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Riešené územie patrí z hľadiska znečistenia ovzdušia k zaťaženým oblastiam. V okrese Žiar nad Hronom bolo evidovaných spolu viac ako 100 veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Rozhodujúci podiel na znečisťovaní ovzdušia v meste majú výrobo-produkčné a technologické zariadenia lokalizované vo výrobnom okrsku ZSNP. Najväčšími znečisťovateľmi ovzdušia sú ZSNP, a.s. Žiar nad Hronom, Dalkia Industry Žiar nad Hronom, a.s. (výroba tepla), Slovalco, a.s. Žiar nad Hronom (výroba hliníka), Nemark

Slovakia, s.r.o. Ladomerská Vieska (výroba hliníkových odliatkov – výroba hláv valcov), Fagor Ederlan Slovensko, a.s. Žiar nad Hronom (výroba hliníkových odliatkov). Dlhodobou však produkcia znečisťujúcich látok klesá. Dôvodom je celkový pokles výroby a najmä ekologizácia výrobných technológií. V Žiarskej kotline dochádzalo aj po zavedení nových technológií v ZSNP a.s. Žiar nad Hronom ku krátkodobému prekročovaniu limitov koncentrácií znečisťujúcich látok, a to najmä SO₂, CO₂ a NO_x. Od roku 1995 sa postupne znižujú fluórové a dechtové exhaláty – sú recyklované a navracané späť do výroby. K ďalším pozitívnym zmenám došlo po odstavení výroby oxidu hlinitého, čo sa prejavilo znížením emisií v dôsledku obmedzenia spotreby uhlia a zemného plynu.

Tab.: Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Žiar nad Hronom podľa znečisťujúcich látok v t/rok v roku 2015

	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2015	162,435	1830,377	678,724	14660,948	190,316

Zdroj: NEIS

V obci Slaská nie sú evidované žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Katastrálnym územím preteká Slaský potok, ktorý je po obec Slaská bez znečistenia. Kvalita vody vo vodných tokoch je závislá na prietoku a je nepriaznivo ovplyvňovaná odpadovými splaškovými vodami z domácností, nakoľko v obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Podrobné údaje o kvalite vody v miestnych vodných tokoch nie sú k dispozícii. Podzemné vody sú stredne až slabo zaťažené. Kvalita vody je značne závislá na hĺbke horizontu, pričom s hĺbkou dochádza k zvyšovaniu celkovej mineralizácie.

Zaťaženie prostredia hlukom

Vzhľadom na nízku intenzitu dopravy na ceste III. triedy, prechádzajúcej zastavaným územím obce, nie je obytné územie zaťažované nadmerným hlukom, ktorý by presahoval povolené hodnoty podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Vodná a veterná erózia

Vodná erózia postihuje strmšie svahy so sklonom nad 12°. Priaznivé podmienky na erozívnu činnosť vody sú najmä na nezalesnených svahoch nedostatočne chránených vegetáciou alebo s lesnými monokultúrami. Z erózných javov sa ojedinele vyskytujú bočný splach a miestami aj lineárna erózia. Vzhľadom k veterným podmienkam (častý výskyt bezvetria) a pôdnym pomerom (prevažne ťažké pôdy) je vo pôsobenie veternej erózie nevýrazné.

Radiačné zaťaženie

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – na 63% katastrálneho územia prevláda stredné radónové riziko. Nízke radónové riziko bolo zistené pri Slaskom potoku a v severnej časti katastrálneho územia.

Svahové pohyby -- zosuvy

Nad zastavaným územím obce (severne od obce) sú evidované menšie plochy zosuvných území. Ide o stabilizované, resp. potenciálne zosuvy.

Odpadové hospodárstvo, environmentálne záťaž

ŠGÚ DŠ neeviduje v riešenom území skládky odpadu ani nelegálne smetiská. Podľa Informačného systému environmentálnych záťaží je v areáli PD evidovaná environmentálna záťaž:

- označenie ZH (1806) / Slaská - areál PD;
- druh činnosti: hospodársky dvor; skladovanie a distribúcia PHM a mazadiel
- stupeň priority: EZ s nízkou prioritou ($K < 35$)
- registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna záťaž

Okrem toho environmentálne riziko predstavujú azbestové strechy na objektoch hospodárskeho dvora. Environmentálnu záťaž navrhujeme úplne odstrániť.

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Zber a likvidáciu netriedeného komunálneho odpadu je zabezpečovaný na regionálnu skládku odpadu. Obec má zavedený triedený zber odpadu pre papier, sklo a plasty. Drobný stavebný odpad sa pravidelne zbiera do veľkých kontajnerov. V obci je zriadený zberný dvor – pri kultúrnom dome. Nový zberný dvor navrhujeme zriadiť vo vyhovujúcejšej lokalite – v rámci hospodárskeho dvora, kde je možné zriadiť aj kompostovisko. Pre kompostovisko je vymedzená aj ďalší pozemok, na základe rozhodnutia OZ.

Ďalej odporúčame rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment triedených komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja. V obci je potrebné rozmiestniť kontajnery a vrecia na zber triedeného odpadu a zabezpečovať kompostovanie biologického odpadu.

Navrhované opatrenia

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- optimalizácia agrotechnických postupov – orba po vrstevnici

- udržiavať existujúcu líniovú zeleň a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- zabezpečovať bežnú údržbu na vodných tokoch a realizovať stabilizáciu brehov vodných tokov
- zabezpečovať starostlivosť o lúky a trvalé trávne porasty kosením alebo prostredníctvom pastevného chovu
- chrániť kvalitu pôdy – obmedzením použitia chemických prostriedkov v rastlinnej výrobe
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- výsadba pásov izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž poľných ciest a účelových ciest mimo zastavaného územia obce
- zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu v zmysle cieľov programu odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia, prevencia vzniku a odstránenie prípadných divokých skládok
- netolerovať v území zaburinené plochy – ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilnenie ekologickej osvetvy medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídle

- revitalizovať a parkovo upraviť plochy zelene v zastavanom území obce, osobitne v centrálnej zóne obce
- úprava zelených pásov a predzáhradiek pozdĺž miestnych komunikácií v zastavanom území obce
- vypracovať samostatnú štúdiu riešenia zelene na verejných priestranstvách, resp. generel zelene
- postupné nahradenie alergénnych drevín a kompozične a krajinársky nevhodných drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

- preferovať organické kompozičné princípy pri rozmiestňovaní líniovej zelene
- zabezpečiť vysokú druhovú a štruktúrnu variabilitu stromoradií a líniovej zelene
- rešpektovať tradičné krajinárske štruktúry – záhumienky, trvalé trávne porasty v kontakte so zastavaným územím

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Do katastrálneho územia obce Slaská malou plochou zasahujú chránené ložiskové územia a prieskumné územia, ktoré je potrebné rešpektovať:

- výhradné ložisko Lutilla (138) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
- výhradné ložisko Pod Kypec (139) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
- výhradné ložisko Žiar nad Hronom (146) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečuje ŠGÚDŠ Bratislava
- výhradné ložisko Kopernica (136) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
- výhradné ložisko Stará Kremnička (141) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
- výhradné ložisko Kypec (137) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica

- výhradné ložisko Žiar nad Hronom; kaolín (389) s určeným chráneným ložiskovým územím, ktorého ochranu zabezpečuje Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, Bratislava
- prieskumné územie Lutila – Ludáň – bentonit, určené pre KOPERBENT, s.r.o. Kopernica (hranica prieskumného územia je totožná s hranicami vyššie uvedených výhradných ložísk)

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- zosuvné územia
- chránené ložiskové územia
- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory

2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepôdohospodárske účely

Poľnohospodárska pôda má na celkovej výmere katastrálneho územia podiel 30%. Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

Z hľadiska pôdných typov v riešenom území dominujú kambizeme, ktoré sa líšia najmä z hľadiska pôdotvorného substrátu. Hlavným pôdotvorným procesom v katastrálnom území je oglejenie a luvizácia, pričom k oglejeniu dochádza stálym alebo periodickým prevlhčením pôdnej hmoty za ťažkého prístupu kyslíka. S oglejením súvisí luvizácia, pri ktorej ide o mechanický presun ílovitých častíc pôdy presakujúcou vodou z hornej do spodnej časti profilu, čím sa zvyšuje obsah ílu v spodnej časti pôdy. Výsledkom týchto procesov sú pseudogleje a luvizeme a ich rôzne subtypy, ktoré sú antropogénnym vplyvom (poľnohospodárska výroba) na povrchu značne zmenené.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 60 – kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické (veľmi kyslé) na zvetralinách hornín kryštalínika, stredne ťažké až ľahké

- 61 – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)
- 71 – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 72 – kambizeme pseudoglejové s výskytom podzemnej vody v hĺbke 0,6 – 0,8 m na rôznych substrátoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 77 – kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké
- 79 – kambizeme (typ) plytké na ostatných substrátoch, stredne ťažké až ľahké
- 80 – kambizeme (typ) na horninách kryštalínika, na výrazných svahoch: 12 – 25° stredne ťažké až ľahké
- 81 – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12 – 25° stredne ťažké až ťažké

Najkvalitnejšie pôdy v riešenom území sú zaradené do 5., 6. a 7. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované na pôde 5., 7., 8. a 9. skupiny kvality. Podľa druhu pozemku ide zväčša o trvalé trávne porasty, v menšej miere sa výstavba plánuje na ornej pôde a v záhradách. V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, nadväzujúce na existujúce zastavané územie a v samotnom zastavanom území.

Celková výmera lokalít záberov poľnohospodárskej pôdy v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii v k.ú. Slaská bola 10,39 ha. Z hľadiska návrhu Územného plánu obce Slaská ide o rozvojové plochy č. 1, 3 (v doterajšej ÚPD pod označením 1a a 1b-časť). Ďalšie rozvojové plochy, ktoré boli schválené v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii, sme vypustili ako nadbytočné (v doterajšej ÚPD pod označením 1c, 2a, 3b, 3c) a namiesto nich boli uprednostnené iné plochy s významnejším rozvojovým potenciálom.

Rozvojová plocha č. 1 (v doterajšej ÚPD pod označením 1a) sa nachádza v lokalite pripravenej na výstavbu, na pozemkoch, ktoré sú podľa KN už evidované ako ostatné plochy.

Rozvojová plocha č. 2 sa z menšej časti nachádza v zastavanom území obce, kde dôjde k záberom trvalých trávnych porastov. Zvyšnú časť rozvojovej plochy mimo zastavaného územia predstavujú ostatné plochy.

Rozvojová plocha č. 3 bola navrhovaná v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii (v podstatne väčšom rozsahu ako lokalita 1b). Pre túto plochu bol udelený súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a iné zámery.

Prieluky určené na výstavbu spolu 12 rodinných domov predstavujú zvyškové plochy, rozptýlené v zastavanom území obce, kde sa predpokladajú prevažne zábery záhrad a trvalých trávnych porastov.

Návrh rozvojovej plochy č. 4 odôvodňujeme potrebou vytvorenia hospodárskeho areálu rozšírením existujúceho zimoviska hospodárskych zvierat.

Rozvojová plocha č. 5 s výmerou 0,09 ha je určená pre výstavbu 1 rekreačnej chatky. Rozvojová plocha č. 6 sa navrhuje pre rekreačné aktivity v krajine bez predpokladu budovania trvalých stavieb, zábery poľnohospodárskej pôdy sa tu preto nepredpokladajú. Rozvojová plocha je umiestnená na časti lokality s označením 3a podľa doterajšej ÚPD.

V zmysle prílohy č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z. na najkvalitnejších pôdach v k.ú. Slaská je navrhnutá rozvojová plocha č. 4 (kód BPEJ: 0771212/5., 0772215/7.), ako aj časť rozvojovej plochy č. 2, ktorá spadá do zastavaného územia obce (kód BPEJ: 0760411). Rozvojová plocha sa však nachádza na rozhraní BPEJ 7. a 9. skupiny kvality, preto skutočná kvalita pôdy tu môže byť nižšia. Na najkvalitnejšej pôde (kód BPEJ: 0711005/5., 0771212/5., 0760411/7.) sú tiež navrhnuté prieluky pre výstavbu rodinných domov v zastavanom území obce.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie v rodinných domoch bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať cca 200 m².

Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority. Rozvojová plocha č. 3 je zaradená do II. etapy. Vytýpované boli aj výhľadové plochy – ako rezerva pre rozšírenie obytného územia. Tieto plochy nebudú do konca návrhového obdobia zastavované a dotedy budú ponechané ako súčasť poľnohospodárskej pôdy. Nie sú preto zaradené do nasledujúcej bilancie.

Lokality pre výstavbu a plochy s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „Výkrese perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepôdohospodárske účely“.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		Uživ. poľnoh. pôdy	Vybud. hydrom. zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform.	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ výmera ha					
2	k.ú. Slaská	bývanie	0,77	0,16	0760411/7.	0,16	FO	–	I.	časť v ZÚO
3	k.ú. Slaská	bývanie	0,74	0,74	0781685/9. 0779461/8.	0,52 0,22	FO	–	II.	Schvál.
4	k.ú. Slaská	poľn. výroba	1,74	1,74	0771212/5. 0772215/7.	1,21 0,53	FO	–	I.	–
5	k.ú. Slaská	rekreácia	0,09	0,09	0879265/8.	0,09	FO	–	I.	–
prieluky	k.ú. Slaská	bývanie	1,13	1,13	0771212/5. 0760411/7. 0711005/5. 0779461/8.		FO	–	I.	v ZÚO
Spolu				3,86						

Vysvetlivky: V ZÚO – v zastavanom území obce; schvál. – schválené doterajšej ÚPD

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Navrhuje sa tiež odstránenie environmentálnej záťaže na mieste hospodárskeho dvora PD.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry návrh riešenia odvádzania splaškových odpadových vôd v celej obci bude znamenať elimináciu znečistenia podzemných a povrchových vôd. Návrh plynofikácie v nových rozvojových plochách prispeje k udržaniu kvality ovzdušia.

Nárast počtu obyvateľov obce a z toho vyplývajúci potenciálny tlak na životné prostredie bude eliminovaný uplatnením stanovených zásad a záväzných regulatívov. Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie územia s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúcu interferenciu jednotlivých urbanistických funkcií.

Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z konkrétnych krajinnoekologických opatrení, ako dobudovanie kostry ekologickej stability

– MÚSES, opatrení na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny, návrhov vsakovacích vegetačných pásov, brehových porastov, hydrotechnických opatrení na vodných tokoch, protieróznych opatrení, zvyšovanie podielu vegetácie v zastavanom území atď. Viaceré z uvedených adaptačných opatrení prispievajú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

Návrh revitalizácie verejných a oddychových priestranstiev, rozšírenie možností pre šport a rekreáciu bude mať pozitívne sociálne dopady. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporí identifikáciu obyvateľov s obcou.

V prípade naplnenia predpokladov prírastku počtu obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu.

Rozvojom obce sa vytvoria predpoklady pre optimalizáciu a racionalizáciu využitia infraštruktúry, ekonomického potenciálu obce, zvlášť efektívnejším využívaním jestvujúcich objektov. Rozvoj hospodárskej základne sa zákonite pozitívne premietne aj v sociálnej oblasti.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovania, strednotlakových rozvodov plynu, sekundárnych elektrických rozvodov, prípadne telekomunikačných rozvodov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia (vrátane určenia prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia)
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti sú súčasťou záväznej časti výkresy č. 2 a 3 „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia“ v mierke 1: 2 880 pre zastavané územie obce a v mierke 1: 10 000 pre celé katastrálne územie.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

- rešpektovať limity prírodného charakteru (topografické pomery, vodné toky, zosuvy) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, siete technickej infraštruktúry)
- zachovať urbanistickú štruktúru zástavby historického námestia
- rozvinúť pôsobenie hlavnej kompozičnej osi, danej tokom Slaského potoka
- formovať centrálnu zónu obce na hlavnej kompozičnej osi a sekundárnej kompozičnej osi

- zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov
- revitalizovať verejné priestranstvá a plochy verejnej zelene v obci, vrátane ich komplexného urbanisticko-architektonického dotvorenia
- novú uličnú sieť podľa možností zokruhovať a prepojiť s existujúcou uličnou sieťou
- výstavbu obytných stavieb realizovať postupne tak, aby nevznikali samostatné enklávy mimo zastavaného územia
- zachovať a novou výstavbou ďalej podporiť kompaktný pôdorys obce
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia podľa vymedzených regulačných blokov
- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využitia

- nové plochy pre bývanie umiestniť predovšetkým na severozápadný a severovýchodný okraj obce
- športovo-rekreačné aktivity koncentrovať v Slašťanskej doline (individuálna chatová rekreácia, cykloturistika, beh na lyžiach a iné špecifické formy rekreácie)
- plochu pri nákupnom stredisku rezervovať pre verejnú zeleň ako oddychové priestranstvo s verejným parkom a detským ihriskom
- dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie
- revitalizovať nevyužívaný bývalý hospodársky dvor s možnosťou jeho využitia aj pre nepoľnohospodársku výrobu a sklady
- koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celoobecného významu do centrálnej zóny obce

Regulatívy priestorového usporiadania

Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby je definovaný regulatív maximálnej výšky zástavby.

Maximálna výška zástavby

Regulatív maximálnej výšky zástavby určuje maximálny počet nadzemných podlaží. Maximálnu výšku zástavby je prípustné prekročiť o 1 ustúpené podlažie, o výšku šikmej

strechy s max. 1 využitelným podkrovným podlažím. Regulatív je stanovený len pre zastavané územie a územie s predpokladom lokalizácie zástavby; neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysielateľov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – v regulačných blokoch B2, V2, R1, R2, R3
- 2 nadzemné podlažia – v regulačných blokoch B1, C1, V1

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. n) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k funkčnej územnej zóne (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania
- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové celky regulácie – regulačné bloky (plochy s predpokladom lokalizácie zástavby, vrátane existujúcich zastavaných plôch) a krajinnoekologické komplexy (plochy bez predpokladu lokalizácie zástavby).

Uvedené priestorové celky regulácie sú v grafickej časti dokumentácie vymedzené hranicou a označené kódom.

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie (B)

B1: Bývanie v novšej zástavbe rodinných domov

Charakteristika:

- Blok tvorí novšia zástavba, ktorú tvoria zväčša rodinné domy postavené od 2. polovice 20. storočia. Predpokladá sa zachovanie existujúcej zástavby, ako aj rekonštrukcia (vrátane rozširovania, nadstavieb) rodinných domov. Je tu prípustné zastúpenie menších prevádzok základnej občianskej vybavenosti a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu. Okrem vymedzených nových rozvojových plôch je výstavba nových objektov možná ako náhrada existujúcich objektov, na vyznačených voľných prielukách.

Vymedzenie:

- existujúca zástavba rodinných domov mimo jadrovej časti obce podľa vymedzenia v grafickej časti
- nové rozvojové plochy č. 1, 2, 3

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základná občianska vybavenosť miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) do 200 m² zastavanej plochy
- remeselná-výrobné prevádzky, výrobné služby bez negatívnych a rušivých vplyvov – len prevádzky do 200 m² zastavanej plochy
- ihriská a oddychové plochy pre rezidentov

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného dobytka do 1 veľkej dobytovej jednotky)
- priemyselná výroba a sklady
- občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- stavby pre individuálnu rekreáciu
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

B2: Bývanie v pôvodnej zástavbe rodinných domov

Charakteristika:

- Blok tvorí pôvodná zástavba, ktorú tvoria zväčša rodinné domy postavené do 2. polovice 20. storočia, pričom sú zastúpené aj pamiatkovo hodnotné objekty. Predpokladá sa zachovanie existujúcej zástavby, ako aj rekonštrukcia (vrátane rozširovania, nadstavieb) rodinných domov. Je tu prípustné zastúpenie menších prevádzok základnej občianskej vybavenosti a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch.

Vymedzenie:

- existujúca zástavba rodinných domov v jadrovej časti obce s výnimkou centrálnej zóny obce podľa vymedzenia v grafickej časti

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- **bývanie v rodinných domoch**

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- základná občianska vybavenosť miestneho významu (služby, maloobchod, verejné stravovanie) do 200 m² zastavanej plochy
- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby bez negatívnych a rušivých vplyvov – len prevádzky do 200 m² zastavanej plochy

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu do 1 veľkej dobytčej jednotky)
- priemyselná výroba a sklady
- občianska vybavenosť nadmiestneho významu s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- šport a rekreácia
- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre centrálnu zónu obce (C)

C1: Centrálna zóna obce

Charakteristika:

- V hlavnom uzlovom priestore sa zachovávajú a dobudujú zariadenia komerčnej a nekomerčnej vybavenosti, ako aj verejné priestranstvá. Jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných objektov.

Vymedzenie:

- centrálna zóna obce podľa vymedzenia v grafickej časti

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- občianska vybavenosť (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, kultúra, administratíva, zdravotníctvo, školstvo)
- bývanie v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zberný dvor – len v existujúci areál

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy využívania, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie (R)

R1: Šport

Charakteristika:

- Športový areál sa zachová, prípadne sa doplní a skvalitní jeho vybavenie.

Vymedzenie:

- existujúci športový areál a plocha cvičného ihriska

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport -- športové ihriská a zariadenia pre šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- verejná a vyhradená zeleň, trávne porasty – na podporu oddychových a rekreačných funkcií
- prevádzkové objekty viazané na objekty športu (šatne, hygienické zariadenia)
- občianska vybavenosť viazaná na objekty športu (služby, maloobchod, verejné stravovanie, prechodné ubytovanie, kultúra)

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie (okrem ubytovania zamestnancov / správcov a športovcov)
- individuálna chatová rekreácia

R2: Individuálna chatová rekreácia

Charakteristika:

- Rekrečná funkcia chatiek sa zachová v súčasnom rozsahu, s možnosťou intenzifikácie.

Vymedzenie:

- rekreačné chaty v Slašťanskej doline a v lokalite Kincelova stráň
- nová rozvojová plocha č. 5

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- rekreácia individuálna – v chatkách so zastavanou plochou do 80 m²

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- športové ihriská – s výmerou do 300 m²
- verejná a vyhradená zeleň, zeleň záhrad – na podporu rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- celoročné bývanie
- výroba, sklady
- občianska vybavenosť

R3: Rekreácia v krajine

Charakteristika:

- Blok je určený pre extenzívne rekreačné aktivity v krajinnom prostredí.

Vymedzenie:

- navrhovaný areál výcviku loveckých psov pri umelej nore v Slašťanskej doline v rozsahu rozvojovej plochy č. 6

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- rekreácia v krajine bez budovania trvalých stavieb
- športové ihriská
- trvalé trávne porasty
- nelesná drevinová vegetácia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- výroba, sklady
- orná pôda

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie (V)

V1: Poľnohospodárska výroba a podnikateľské aktivity

Charakteristika:

- Existujúci hospodársky dvor sa zachováva s možnosťou intenzifikácie a čiastočnej alebo úplnej konverzie aj pre podnikateľské aktivity výrobného charakteru (nepoľnohospodársku výrobu a sklady).

Vymedzenie:

- hospodársky dvor na severnom okraji obce

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby do 200 veľkých dobytčích jednotiek
- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)
- sklady a logistické zariadenia miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- zariadenia zberu druhotných surovín bez negatívnych vplyvov na životné prostredie (kompostovisko, zberný dvor)
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie (okrem ubytovania správcov a zamestnancov)

- šport a rekreácia

V2: Poľnohospodárska výroba

Charakteristika:

- V danom území sa predpokladá budovanie stavieb, slúžiacich primárne ako zimovisko hospodárskych zvierat pastevného chovu, sekundárne aj pre iné výrobné aktivity.

Vymedzenie:

- plocha na západnom okraji obce, pri ceste do obce Kosorín
- nová rozvojová plocha č. 4

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba, vrátane živočíšnej výroby do 150 veľkých dobytčích jednotiek

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby (napr. stavebníctvo)
- sklady a logistické zariadenia miestneho významu

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- šport a rekreácia

Regulácia funkčného využitia pre nezastavateľné plochy sídelnej zelene (Z)

Z1: Vyhradená a verejná zeleň

Vymedzenie:

- existujúci areál cintorína s príslušnými plochami verejnej zelene pri kostole a nákupnom stredisku

Charakteristika:

- Predpokladá sa zachovanie vyhradenej zelene cintorína a zveľadenie (revitalizácia) verejnej zelene.

Prípustné funkčné využívanie:

- vyhradená zeleň cintorína

- plochy pre pochovávanie, objekty pohrebných a súvisiacich služieb
- verejná zeleň
- detské ihriská a oddychové plochy pre rezidentov
- príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

Regulácia funkčného využitia pre krajinnoekologické komplexy mimo zastavaného územia obce (K)

Ide o plochy voľnej krajiny mimo zastavaného územia obce, využívané prevažne na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo, bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami prevzatými z Krajinnoekologického plánu obce Slaská. Vymedzené boli homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi. Pre jednotlivé komplexy boli definované podmienky využívania – prípustné funkčné využívanie, obmedzujúce funkčné využívanie, zakazujúce funkčné využívanie, obdobne ako v prípade regulačných blokov.

K1: Lesná vrchovinová krajina

Vymedzenie:

- Komplex zahŕňa severnú časť riešeného územia, ktorá sa rozkladá v Kremnických vrchoch (s výnimkou jednej lesnej plochy na južnom okraji katastrálneho územia).

Charakteristika:

- Územie je zalesnené a využívané na účely lesného hospodárstva. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty
- trvalé trávne porasty
- vodné plochy a toky

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- lesné cesty – pre lesohospodárske činnosti
- menšie hospodárske objekty pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod.
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

- ťažba nerastných surovín – len v rámci vymedzených ložísk

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb

K2: Podhorská lúčna krajina

Vymedzenie:

- Komplex predstavuje zvlnenú krajinu Źiarskej kotliny a podhoria Kremnických vrchov, t.j. južnú časť katastrálneho územia obce Slaská.

Charakteristika:

- Krajina je poľnohospodársky využívaná, zväčša ako trvalé trávne porasty. Krajinnoeologický komplex je vhodný na extenzívne poľnohospodárske využitie bez lokalizácie nových zastavaných plôch. Pre zvýšenie ekologickej stability sú vhodné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov MÚSES.

Pripustné funkčné využívanie:

- trvalé trávne porasty, pasienky
- trvalé kultúry – ovocné sady
- lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia
- vodné plochy a toky

Obmedzujúce funkčné využívanie (pripustné s obmedzením):

- orná pôda – hospodárenie na menších pôdnych celkoch (do 5 ha)
- hospodárske objekty pre účely poľnohospodárskej výroby so zastavanou plochou do 200 m²
- individuálna chatové rekreácia – len v existujúcich chatkách
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne, táboriská atď.
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu
- ťažba nerastných surovín – len v rámci vymedzených ložísk

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb

K3: Lúčna vrchovinová krajina

Vymedzenie:

- Komplex predstavuje vnútrohorskú enklávu lúk a pasienkov v lokalite bývalých Slašťanských lazov.

Charakteristika:

- Komplex tvoria trvalé trávne porasty, na ktorých intenzívne prebieha sukcesný proces. Prvky zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia sú tu zastúpené v dostatočnej miere.

Prípustné funkčné využívanie:

- trvalé trávne porasty
- lesné porasty a nelesná drevinová vegetácia
- vodné toky a vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne, táboriská atď.
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie v nevyhnutnom rozsahu

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- orná pôda
- ťažba nerastných surovín
- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb, vrátane rekreačných stavieb

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- vznik nových prevádzok obchodu a služieb celoobecného významu pre obyvateľstvo podporovať v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúci koridor nadradenej dopravnej infraštruktúry – cestu III. triedy a ochranné pásmo cesty v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- doplnenie komunikačného systému obce o miestne komunikácie pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií funkčnej triedy C3
- dobudovať chodník pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce
- vyznačiť cyklistickú trasu Slašťanskou dolinou (dolinou Slaského potoka)
- vybudovať / vyznačiť cyklistické trasy Slaská – Kosorín a Slaská – Lutíla

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať koridory existujúcich rozvodov vody a prívodných potrubí
- rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných nových uliciach
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- rozšírenie akumuláčnej kapacity vo vodojeme
- odvádzanie odpadových vôd riešiť v súlade s § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorými sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov prečistenia odpadových vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“

- väčšie spevnené plochy budovať s priepustným povrchom (zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby)
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie (s výnimkou vedenia navrhnutého na preloženie / zrušenie)
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete (elektrické vedenia VN, ako aj sekundárne NN rozvody) káblovými vedeniami v zemi
- transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- plynofikovanie nových lokalít uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- prípadné nové vysielacie zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v obytnom území
- v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva: v existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách vytvoriť jednoduché úkryty budované svojpomocne s kapacitou pre 100% trvale bývajúceho obyvateľstva a ochranné stavby riešiť a zabezpečovať v zmysle zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a podľa vypracovaného Plánu ochrany obyvateľstva obce Sluská

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

- v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) rešpektovať národné kultúrne pamiatky – r.k. kostol sv. Havla s opevnením (č. ÚZPF 1264/1), gotický z konca 15. storočia a baštu opevnenia kostola (č. ÚZPF 1264/2), renesančnú zo 17. storočia
- v zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí národnej kultúrnej pamiatky (NKP) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP. Bezprostredné okolie NKP je priestor v okruhu desiatich metrov od NKP, desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak NKP je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je NKP aj pozemok.

- zachovať ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami: kríž kovaný pred kostolom, liatinové kríže na cintoríne, prícestná kaplnka klasicistická zo začiatku 19. storočia, plastika Madony baroková z pol. 18. storočia, drevený kríž pri dome č. 57, božie muky – murované, sýpky dvojpodlažné, domy s typickými znakmi ľudovej architektúry, resp. znakmi nemeckého kamenného domu (štít, výzorníky, tektonika fasád, nika, tvaroslovie okien)
- zachovať dominantné priestorové pôsobenie kostola a priehľady na kostol zo zastavaného územia obce a od obce Kosorín
- z hľadiska ochrany archeologických nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
 - stavebník / investor v každej etape vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada vyjadrenie k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk
 - podľa § 36, ods. 2 pamiatkového zákona pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41, ods. 1 je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad.
 - podľa § 36 ods. 3 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je archeologickým náleziskom podľa § 41, ods. 1, ak na tomto mieste predpokladá výskyt archeologických nálezov

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany prírody a krajiny

- zachovanie priaznivého stavu biotopov európskeho aj národného významu – Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky, Lk7 Psiarkové aluviálne lúky a na lesných pozemkoch biotopy 2.1 Dubovo-hrabové lesy, 4.0 Lipovo-javorové sutinové lesy (9180*), 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110)
- rešpektovať chránené ložiskové územia a prieskumné územia:
 - výhradné ložisko Lutilla (138) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica

- výhradné ložisko Pod Kypec (139) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
- výhradné ložisko Žiar nad Hronom (146) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečuje ŠGÚDŠ Bratislava
- výhradné ložisko Kopernica (136) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
- výhradné ložisko Stará Kremnička (141) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
- výhradné ložisko Kypec (137) – kremenec s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ), ktorého ochranu zabezpečujú Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
- výhradné ložisko Žiar nad Hronom; kaolín (389) s určeným chráneným ložiskovým územím, ktorého ochranu zabezpečuje Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, Bratislava
- prieskumné územie Lutilla – Ludáň – bentonit, určené pre KOPERBENT, s.r.o. Kopernica (hranica prieskumného územia je totožná s hranicami vyššie uvedených výhradných ložísk)

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biokoridor nadregionálneho významu NBk Hrebeň Kunešovskej hornatiny
- biokoridor regionálneho významu RBk Vysoká hora – Kopernica
- biocentrá miestneho významu MBc1 Dubina nad Slaskou, MBc2 Pod Skalkou, MBc3 Dolina, MBc4 Slašťanské lazy, MBc5 Stráne
- biokoridory miestneho významu MBk1 Slaský potok, MBk2 Slašťanské lazy – Kosorín
- interakčné prvky plošného a líniového charakteru: občasné vodné toky a medze so sprievodnou vegetáciou, trávobylinné porasty s vysokým podielom nelesnej vegetácie

Zásady starostlivosti o životné prostredie a implementácie ekostabilizačných opatrení

- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- pred výstavbou v rozvojovej ploche č. 3 preveriť výskyt chránených biotopov Lk1 a rešpektovať ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- udržiavať existujúcu líniovú zeleň a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability
- rešpektovať tradičné krajinárske štruktúry – záhumienky, trvalé trávne porasty v kontakte so zastavaným územím
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž poľných ciest a účelových ciest mimo zastavaného územia obce
- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž vodných tokov – brehových porastov so sprievodnou vegetáciou
- výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- odstránenie environmentálnej záťaže ZH (1806) v areáli PD
- prevencia vzniku a odstránenie prípadných divokých skládok

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Slaská zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce
- pozemky existujúcich obytných stavieb nadväzujúce na zastavané územie obce
- nové rozvojové plochy č. 1, 2, 3

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom území nie je potrebné vymedziť žiadne chránené územia.

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 400 kV – 25m
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m
 - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1m
 - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 43):
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 79) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu

alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
- bezpečnostné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 80) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách:
 - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo cintorína – 50 m (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov I. a II. stupňa
- ochranné pásmo tokov v zmysle STN 75 2102, ktoré dosahuje pri šírke toku medzi brehovými čiarami do 10 m šírku 4 m od brehovej čiary; v tomto ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí a ťažba zeminy. Rešpektovať ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, umožňujúcim správcovi vodných tokov a vodných stavieb pri výkone ich správy užívať pobrežné pozemky, ktorými sú pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary.
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora tak, aby 1 m = 1 veľká dobytčia jednotka (podľa: Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR,

1992) a aby nová obytná zástavba v prielukách nebola negatívne ovplyvňovaná prašnosťou, zápachom, hlukom, prípadne výskytom hlodavcov

Z hľadiska ochrany nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (kostol sv. Havla):

- v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky podľa § 27 ods. 2 (základná ochrana kultúrnej pamiatky) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového pláňa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

V zmysle § 108 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezov Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (§108 ods. 3 stavebného zákona).

Územný plán obce Slaská vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené vo výkrese č. 2. Ako verejnoprospešné stavby sú definované dopravné líniové stavby miestneho významu, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Slaská nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Slaská nevymedzuje plochy a objekty na asanáciu. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Slaská určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- [1] miestne obslužné komunikácie, vrátane chodníkov a inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody plynu, vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií) – pre dopravnú obsluhu navrhovaných rozvojových plôch
- [2] rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií, vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody plynu, vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií)
- [3] rekonštrukcia a rozšírenie účelových komunikácií
- [4] dobudovanie peších chodníkov
- [5] výstavba novej transformačnej stanice, vrátane prívodného vedenia
- [6] cyklistické trasy
- [7] odstavné plochy

Verejnoprospešné stavby sú zakreslené vo výkrese č. 2.

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Územný plán obce Slaská nevymedzuje žiadnu časť obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou výkresov č. 2 a 3 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (s vyznačením záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb).

Všetky položky predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.